

GAZETA USTROŃSKA

TYGODNIK MIEJSKI

UKAZUJE SIĘ OD 1990 ROKU

Nr 41 (1542) • 14 października 2021 r. • 2,50 zł (w tym 5% Vat) • ISSN 1231-9651

Jacek Cygan zauroczył ustroniaków i otworzył przed nimi swoje serce w rozmowie z dr Danutą KAPOŁKĄ. Na inauguracji roku akademickiego znanego tekściarza gościli studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Więcej na str. 9.

Fot. M. Niemiec

W numerze m.in.: Nowe dyrektorki w jednostkach oświatowych, Historyczny remont technikum, Konferencja dla czystego powietrza, Co słyszać w muzeach, Policja ujęła diler, Szkoła dla rodziców Fundacji Esprit, List do redakcji, Recykling papieru, Wycieczki ustronińskich seniorów, X Turniej Piłki Ręcznej im. Renaty Miksa-Rottermund i Jerzego Kowalczyka.

OPLATA I PODATKI

Co roku radni uchwalają stawki opłaty uzdrowskiej, która obecnie wynosi 4 zł. Stawka nie może być wyższa niż górna stawka ustawowa, ustalona na przyszły rok w wysokości 4,83 zł, co zostało ogłoszone w obwieszczeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 22 lipca.

Na wrześniowej sesji radnym przedstawiono propozycję podniesienia stawki do wys. 4,40 zł, gdyż, jak mówił referujący projekt uchwały naczelnik Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych Waldemar Węglorz, Miasto Ustroń systematycznie powiększa infrastrukturę służącą nie tylko mieszkańcom, ale również gościom przybywającym do Ustronia w zakresie remontów i modernizacji dróg i chodników, rozbudowy ulic, modernizacji oświetlenia publicznego, pielęgnacji i nasadzeń drzew i krzewów czy budowy tężni miejskiej. Propozycję pozytywnie zaopiniowała

(cd. na str. 6)

Trwa remont ul. Bładnickiej.

Fot. M. Niemiec

REKORDOWA FREKWENCJA

30 września odbyło się zebranie mieszkańców Nierodzimia, które zamknęło cykl spotkań w ustronińskich osiedlach, na których wypracowywano wnioski do budżetu miasta na 2022 rok. W świetlicy Szkoły Podstawowej nr 6 przy ul. Kreta przewodniczący Zarządu Osiedla Nierodzim, Wit Kozub, przywitał przybyłych gości: burmistrza Przemysława Korcza, wiceburmistrza Dorotę Fijak, przewodniczącego Rady Miasta Marcina Janika, dzielnicowego Tomasza Foriasa, strażników miejskich oraz wiceprzewodniczącą Rady Miasta, radną z Nierodzimia Jolantę Hazukę, która była współgospodarzem spotkania. Według listy obecności w zebraniu uczestniczyło 36 osób, co było rekordową liczbą, gdyż na zebraniach w innych dzielnicach spotykało się tylko kilkanaście osób.

(cd. na str. 7)

SEGREGACJA PAPIERU NIE JEST ŁATWA

W XXI wieku trudno sobie wyobrazić życie bez papieru, na jednego mieszkańca Ziemi przypada rocznie ok. 50 kg tego cennego materiału, a roczna produkcja światowa sięga ponad 320 mln ton. Tak wielką ilość byłoby trudno wytworzyć przy wykorzystaniu wyłącznie surowców pierwotnych, czyli drewna, dlatego zużywa się coraz więcej makulatury. Jej wykorzystanie ma jeszcze jedno ważne znaczenie: gdyby nie przetwarzano makulatury na nowy papier, stawałaby się ona niepotrzebnym śmieciem, masowo zalegającym na wysypiskach. Wydawałoby się, że wyodrębnienie papieru z pozostałych rodzajów odpadów jest proste.

Tymczasem patrząc do niebieskich kontenerów w altankach śmieciowych przy blokach, trzeba z zażenowaniem stwierdzić, że jeszcze wiele w tej ważnej kwestii musimy się nauczyć, bo nie każdy rodzaj papieru może zostać tam wyrzucony. Owszem, gazety czy książki w miękkich okładkach, katalogi, ulotki, tekturę, worki z papieru, pojemniki po jajkach, papier do pakowania pod

warunkiem, że nie jest brudny i zatłuszczony. Natomiast ważne jest by pamiętać, że lakierowanego lub foliowanego papieru, na którym drukowane są kolorowe gazety lub reklamówki nie damy do niebieskiego kontenera, lecz do odpadów zmieszanych. Papier lakierowany różni się od naturalnego papieru w dotyku oraz w wyglądzie. Jest wyraźnie bardziej śliski, pokryty warstwą folii i przez to mniej narażony na zniszczenia. Pamiętajmy, że papier może mieć wiele innych, użytecznych funkcji: przydaje się czasem do pakowania i zabezpieczania szkła, ochrony domu podczas malowania itp.

Istnieje jeszcze kilka opakowań, których nie powinniśmy wyrzucać do pojemnika na papier, mimo że tak sugeruje ich nazwa. Są to: używane ręczniki papierowe i chusteczki higieniczne (trafić muszą do odpadów zmieszanych), papierowe kubki (wewnątrz mają folię – do odpadów zmieszanych), kartony po sokach i mleku (zawierają elementy plastikowe – do plastiku), paragony i papier zadrukowany przez fax (do odpadów zmieszanych).

Warto segregować papier właściwie, także usuwać elementy metalowe (spinacze, zszywki), bo tylko wtedy ta segregacja ma sens. Papier to bardzo cenny surowiec wtórny, a można go poddawać recyklingowi do 7 razy. Z makulatury wytwarzany jest najczęściej nowy papier lub tektura, więc jeśli jesteśmy świadomi, że należy dbać o środowisko naturalne, to przyłóżmy się do segregacji odpadów papierowych, by można je było wykorzystać.

Lidia Szkaradnik

VIII WOLNA SZKOŁA NAUK FILOZOFICZNYCH I SPOŁECZNYCH IM. PROFESORA JANA SZCZEPAŃSKIEGO

18 października MDK Prażakówka. Program:

- 9.30** Powitanie gości i prezentacja książki „W kręgu myśli Profesora Jana Szczepańskiego. Tom VII”
10.15 - 11.00 Wykład inauguracyjny, prof. dr hab. Ryszard Koziołek, rektor US: „Czy inteligencja jest kategorią moralną?”

Wykłady mistrzów:

- 11.15 - 11.45** prof. dr hab. Daniel Kadłubiec: Rozważania na temat: „Kultura pogranicza cieszyńskiego była kulturą narodowego przetrwania, możliwego dzięki ogromnym siłom tkwiącym w społecznościach lokalnych” – prof. Jan Szczepański
11.45 - 12.15 dr hab. Marek Rembierz, prof. US: Uniwersytet z/dla Pogranicza. O genius loci Cieszyńskiego Uniwersytetu w interpretacji Jana Szczepańskiego
13.00 - 13.30 Zakończenie obrad. Złożenie kwiatów pod pomnikiem prof. Jana Szczepańskiego

W niebieskich kontenerach na papiery zlokalizowanych przy blokach makulatura często znajduje się w foliówkach, co jest nieprawidłowe. Przed wrzuceniem pliku papierów przyniesionego w siatce plastikowej należy ją wcześniej usunąć i wyrzucić do żółtego pojemnika lub zabrać z powrotem i ponownie wykorzystać. Fot. L. Szkaradnik

to i owo z okolicy

Po obu stronach Olzy od 30 września przebiegał XXX Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Bez granic”. Widzowie obejrzeli kilkanaście spektakli prezentowanych na deskach teatrów w Cieszynie i Czeskim Cieszynie oraz w ośrodkach kultury „Dom Narodowy” i „Strzelnica”. Na finał, 10 paź-

dziernika, odbył się koncert jazzowy.

* * *

Podczas wrześniowej sesji Rady Gminy Chybie, ślubowanie złożył nowy radny, Krzysztof Michalczyk. Objął społeczny mandat po Wojciechu Ciupce, który zrezygnował z działalności radnego ze względu na pracę zawodową.

* * *

W gminie Strumień, podczas zebrań wiejskich, dokonano wyboru inwestycji, które w przyszłym roku mają być zrealizowane z funduszu sołeckiego i funduszu mieszkańców. W sumie sołectwa dysponują kwotą 321 tys. zł.

* * *

Trwają roboty budowlane i prace konserwatorskie, które przy-

wrócą świetność kościołowi Jezusowemu w Cieszynie. To największa świątynia ewangelicka w Diecezji Cieszyńskiej. Zakończenia remontu można spodziewać się latem przyszłego roku.

* * *

Pięć lat temu w remoncie była Wieża Piastowska na Górze Zamkowej w Cieszynie. „Odmlądano” krenelaż w górnej części tej gotyckiej budowli.

* * *

Na terenie Trójwsi Beskidzkiej – to chyba ewenement w skali powiatu cieszyńskiego – nie ma nazw ulic, a swego rodzaju drogowskazem są nazwy przysiółków. Kilka lat temu Urząd Gminy w Istebnej postarał się o przygotowanie mapy z numerami posesji. Aplikacja dostęp-

na jest poprzez stronę internetową gminy.

* * *

Pierwsza wzmianka o Kończycach Małych pochodzi z 1305 roku. Mieszkańcy zasiedlili najpierw tereny nad rzeką Piotrówką. W kolejnych wiekach właściciele wsi często się zmieniali. Przed wojną folwarkami zarządzała rodzina Folwarcznych. Wieś ta, co warto wiedzieć, jest rówieśniczką Ustronia...

* * *

Z historią „wsi na Wisłach” głęboko związana jest postać Bogumiła Hoffa. Za sprawą przybycia z Warszawy, ta górska wioska zyskała w XIX wieku miano popularnego letniska. Odkrywcą Wisły zmarł przed 127 laty. (nik)

KRONIKA MIEJSKA

SPOTKANIE Z ELŻBIETĄ SZOŁOMIAK

Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Wantuły zaprasza na spotkanie ze znaną ustronską malarką Elżbietą Szołomiak i promocję jej książki „Życie barwne jak paleta”. Impreza odbędzie się 15 października (piątek) o godz. 17.00 w czytelni biblioteki. Serdecznie zapraszamy. **Organizatorzy**

* * *

ZAMKNIĘTY PRZEJAZD NA UL. TARTACZNEJ

W związku z remontem linii kolejowej od 18 do 22 października (włącznie) zamknięty będzie przejazd kolejowy na ul. Tartacznej.

* * *

TERMIN PŁATNOŚCI ZA ODPADY KOMUNALNE

Burmistrz Miasta Ustroń informuje, iż termin płatności III raty opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi upływa 15 października. Wpłaty można dokonywać w kasie Urzędu Miasta Ustroń w godz. 7.30 do 15.30 lub na rachunek bankowy Miasta Ustroń.

* * *

CZyste POWIETRZE

Miasto Ustroń wraz z Fundacją Oddychaj Beskidami zapraszają na spotkanie z mieszkańcami Ustronia, które odbędzie się 29 października o godzinie 17.00 w Miejskim Domu Kultury „Prażakówka”. Podczas spotkania zostaną przybliżone założenia programu Czyste Powietrze (Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach) przez konsultantów Fundacji.

* * *

NOWA WYSTAWA W MUZEUM ZBIORY MARII SKALICKIEJ

Od 16 października prezentować będziemy cykl grafik autorstwa Magdaleny Bieniek „Oblicza Jezusa”. Młoda artystka sięga po tradycyjną w sztuce tematykę religijną, ale prezentuje ją w sposób nowoczesny i niekonwencjonalny, nawiązując chociażby do współczesnej grafiki czy plakatu.

Oprowadzania autorskie będą odbywały się 16 października w godzinach 14.00-17.00. Wstęp wolny. **Organizatorzy**

* * *

CI, KTÓRZY OD NAS ODESZLI:

Maria Krysta	lat 93	ul. Źródłana
Magdalena Księżyk	lat 92	os. Manhatan
Halina Lipowczan	lat 95	ul. Uzdrowskowa
Edward Kajfosz	lat 61	ul. Boczna
Emilia Szarzec	lat 73	os. Cieszyńskie

41/2021/1/R

ZAKŁAD POGRZEBOWY

Leszek Kubieñ

biuro czynne: pn-pt 8.00-15.00 sob 9.00-12.00

współpraca z krematorium Ostrava, kwiaty, wieńce

ul. Daszyńskiego 11, Ustroń

tel. całodobowy: 33 854 44 75, tel. kom.: 502 715 339

WAŻNE TELEFONY

Numer alarmowy 112	Pogotowie Gazowe 992
Policja Ustroń 47 857-38-10	PGNiG 32 391-23-03
fax 47 857-38-14	Kominiarz 33 854-37-59
Straż Pożarna Polana	602-777-897
33 854-59-98	Urząd Miasta 33 857-93-00
Wodociągi 33 854-34-96	Poradnia Rodzinna
33 854-22-44	Mickiewicza 1 537 071 063
telefon alarmowy 994	33 333 60 61
Przedsiębiorstwo Komunalne	33 333 60 63
33 854-35-00	Salus 730 300 135
Straż Miejska 33 854-34-83	33 333 40 35
604-558-321	Medica 33 854 56 16
Pogotowie Energetyczne 991	Rodzinna Praktyka Lekarska
33 857-26-00	NZOZ Nierodzim
	33 854 23 50

USTROŃSKIE ŻŁOTE PARY

We wtorek w Miejskim Domu Kultury „Prażakówka” wręczono nagrody parom, które przeżyły w jednym związku małżeńskim 50 lat, czyli obchodziły złote gody. Uroczystość odbyła się po przesłaniu naszej gazety do druku, dlatego też będziecie Państwo mogli przeczytać o niej w kolejnym numerze. Wszystkie pary, które nie życzą sobie, aby ich nazwiska pojawiły się na łamach Gazety Ustronńskiej, prosimy o kontakt z redakcją.

WARSZTATY Z ChorDagąArt

Domek Pracy Twórczej zaprasza na warsztaty z ChorDagąArt. Zajęcia odbędą się w sobotę 23 października. Ze względu na obostrzenia covidowe obowiązują zapisy, koszt 20 zł, tel. kontaktowy 33 854 29 96 lub 600 504 638.

OBOWIĄZKOWE

DOSTOSOWANIE INSTALACJI GRZEWOCZEJ

Informujemy właścicieli nieruchomości położonych na terenie Miasta Ustroń, że zgodnie z Uchwałą NR V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, **istnieje konieczność wymiany instalacji eksploatowanych w okresie powyżej 10 lat od daty ich produkcji lub nieposiadających tabliczki znamionowej do 31.12.2021.**

Ponadto w uchwale znajdują się poniższe obostrzenia dotyczące eksploatacji urządzeń grzewczych w kolejnych latach:

- b) od 1 stycznia 2024 roku w przypadku instalacji eksploatowanych w okresie od 5 do 10 lat od daty ich produkcji,
- c) od 1 stycznia 2026 roku w przypadku instalacji eksploatowanych w okresie poniżej 5 lat od daty ich produkcji,
- d) od 1 stycznia 2028 roku w przypadku instalacji spełniających wymagania w zakresie emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 3 lub klasy 4 według normy PN-EN 303-5:2012.

Właściciele nieruchomości zobowiązani są do dostosowania systemów grzewczych w swoich budynkach do obowiązujących przepisów we własnym zakresie. Istnieje możliwość pozyskania środków finansowych na przedmiotowy cel z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w ramach programu Czyste Powietrze. Miasto Ustroń udziela dotacji na przedmiotowy cel od 2012 r.

W 2021 r. Miasto Ustroń udzieliło dofinansowania do wymiany 100 nieekologicznych urządzeń grzewczych, w chwili obecnej trwa rozliczenie podpisanych umów.

NOWE DYREKTORKI

MAGDALENA URBAŚ

Gdybym miała opisać siebie jednym zdaniem, powiedziałabym tak: „Nauczycielka z pasją fotografa zafascynowana obecnością Boga w codzienności” – ale nie zawsze było tak pięknie. Gdy byłam małą dziewczynką, nie lubiłam chodzić do przedszkola. Miałam ogromny problem z adaptacją w szkolnej „zerówce”. W klasie pierwszej miałam wspaniałą wychowawczynię – pani Krysią pięknie malowała, grała na pianinie, uczyła nas literek, wierszyków – była dla mnie ideałem nauczyciela. Obserwacja jej, uświadomiła mi, że nauczyciel może być fajny – tak to widziałam jako dziecko. W domu często bawiłam się w nauczyciela, naśladując jej zachowania. Wszystkie moje pluszaki miały swoje imię odpowiadające moim koleżankom i kolegom z klasy do której chodziłam. Można powiedzieć, że dzięki niej odzyskałam wiarę w to, że w szkole może być fajnie. Mijały lata, a obraz wspomnień zajęć z panią Krysią gdzieś we mnie pozostał – tęsknota do „nauczyciela”, który traktował swój zawód jako powołanie i pasję. Od 16 roku życia wyjeżdżałam z dziećmi na rekolencje lub zimowiska – najpierw jako animator, a następnie jako wychowawca kolonijny. Kolejne lata zrodziły we mnie pragnienie „bycia” nauczycielem, ale takim przez duże „eN”. Po uzyskaniu tytułu technika ekonomisty rozpoczęłam staż w sekretariacie ZSEG w Cieszynie, równocześnie studiując na kierunku Edukacja Wczesnoszkolna i Wychowanie Przedszkolne w Kolegium Nauczycielskim w Bielsku. W 2012 roku rozpoczęłam studia magisterskie na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie, kontynuując kierunek Edukacja Wczesnoszkolna i Wychowanie Przedszkolne oraz równocześnie rozpoczęłam studia podyplomowe z Terapii i Diagnostyki Pedagogicznej z alternatywnymi metodami komunikacji w bielskiej ATH. We wrześniu 2013 roku rozpoczęłam swoją przygodę jako nauczyciel wychowania przedszkolnego w Szkole Podstawowej nr 1 w Brennej Leśnicy. W 2017 roku uczniowie szkoły wybrali mnie na opiekuna samorządu uczniowskiego. Łączenie pracy nauczyciela przedszkola oraz opiekuna samorządu uczniowskiego dawało mi ogromną radość i satysfakcję. Uwielbiam tworzyć coś z niczego, pisać scenariusze przedstawień i uroczystości szkolnych – w 2013 roku zdobyłam nagrodę „Złote Rączki” w konkursie „Wymyśl grę dla przedszkolaków, zostań autorem Granny” za grę logopedyczną. Przez ostatnie dwa lata pełniłam również rolę Lidera Szlachetnej Paczki w rejonie Ustroń, Wisła, Brenna. Od 1 września mam zaszczyt pełnić funkcję dyrektora Szkoły nr 3 z OP w Ustroniu Polanie. Już od pierwszego dnia szkoła urzekła mnie swoim rodzinnym klimatem. Pasja, profesjonalizm i zaangażowanie w pracy z uczniem – tak krótko mogę opisać nauczycieli po kilku pierwszych obserwacjach zajęć lekcyjnych.

Serdeczność i uśmiech uczniów, rodziców i pracowników szkoły sprawiają, że codziennie chce się tutaj wracać. Mogę powiedzieć, że mam ogromne szczęście współpracować z byłą panią dyrektorką, która włożyła dużo serca i pracy w polańską szkołę. Na tym fundamencie i przy jej ogromnym wsparciu mogę realizować swoje pomysły. Poza pracą w szkole uwielbiam łączyć pasję podróżowania z fotografowaniem. W szczególności uwielbiam wracać do miasta Antoniego Gaudí’ego – pięknej Barcelony. Bardzo lubię górskie wędrówki, gdyż można popatrzeć na świat i siebie samego z innej perspektywy.

MAŁGORZATA GIL

Kiedy 1 października 1990 roku – zupełnie bez planu – trafiłam do internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Cieszynie, nie wyobrażałam sobie, że utknę w pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na całe swoje życie zawodowe. Odkryłam w sobie pasję: pracy z nimi i dla nich, pokazywania im Polski przez podróże, stałego dokształcania, by być lepszym pedagogiem specjalnym. Uzupełniłam swoje wykształcenie (pierwotnie ukończyłam pedagogikę w zakresie pracy kulturalno-oświatowej w filii UŚ w Cieszynie), nabyłam nowe umiejętności i kwalifikacje (jestem także dyplomowanym logopedą). Po dwunastu latach pracy w szkolnictwie specjalnym rozpoczęłam swoją karierę naukową, która zaowocowała doktoratem z zakresu pedagogiki specjalnej na UŚ w Katowicach w 2005 roku. Po nim przeprowadziłam się do Kanady, gdzie ukończyłam studia podyplomowe z zakresu polityki oświatowej. Sześcioletni pobyt za oceanem to czas wielkich zmian, poznawania siebie i innych w bardzo różnych okolicznościach, to czas wielkich radości rodzinnych, ale też i tragedii. Dziś mieszkam w Cieszynie z moim 12-letnim synem Ianem, ale środowisko edukacyjne w Ustroniu nie jest mi obce: pracowałam w Gimnazjum nr 2, w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 i Szkole Podstawowej nr 5. Powierzenie mi stanowiska dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 w Ustroniu było dla mnie wielkim zaskoczeniem, ale i wyzwaniem, ponieważ zdaję sobie sprawę z odpowiedzialności jaka na mnie ciąży. Znając własne podejście do powierzanych mi obowiązków przez całe życie zawodowe, jestem pewna, że zrobię wszystko, aby nie tylko podtrzymać dobrą markę Klimatycznej Szkoły Podstawowej nr 2 i Przedszkola nr 2, ale wręcz ją podbudować nową jakością jako Zespół. Prywatnie: jestem pasjonatką podróżowania, sportów wszelakich (można mnie spotkać na publicznych pływalniach, lodowiskach, wyciągach narciarskich, ścieżkach rowerowych, trasach turystycznych itp.), dobrej książki i pysznej kuchni. Ale przede wszystkim jestem pasjonatką bycia kobietą, matką i nauczycielką, dla której dobro dziecka jest najważniejsze.

Zakończenie roku szkolnego 2020/21. Dyrektor Katarzyna Kałuża i nauczyciel przedmiotów zawodowych Marek Sikora wręczają wyróżnienie Patrykowi Piecowski, który jest mózgiem i głównym organizatorem turniejów szachowych w szkole. Fot. ZST

HISTORYCZNY REMONT

W ubiegłym roku minęło 70 lat odkąd swoją działalność rozpoczęło ustronskie technikum. Jego utworzenie wiązało się z koniecznością wykształcenia kadr dla dynamicznie rozwijających się po II wojnie światowej zakładów kuźniczych. Kuźni już nie ma, ale pozostała szkoła, dla której organem prowadzącym jest Powiat Cieszyński. Po kryzysie, nawet planach jej likwidacji, złapała drugi oddech, dostosowując się do wymagań współczesnego rynku pracy. Teraz czeka ją historyczny remont i nadanie imienia, a właściwie imion.

Świętowanie jubileuszu pokrzyżował Covid-19, więc na huczne obchody trzeba będzie poczekać do 75-lecia. Nie wiemy, co się do tego czasu wydarzy, możemy mówić o dniu dzisiejszym Zespołu Szkół Technicznych w Ustroniu i o tym, że z Technikum Mechaniczno-Kuźniczym Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego z 1950 roku łączy go korzenie, siedziba i fakt, że tak jak przed 70 laty, odpowiada na potrzeby rynku pracy. Kogo kształci w roku 2021/22 mówi dyrektor ZST Katarzyna Kałuża:

– Otworzyliśmy trzy klasy. W Technikum jest klasa programistów i warto zaznaczyć, że jesteśmy jedną z zaledwie dwóch szkół w powiecie kształcących w tym zawodzie, który jest przyszłościowy i atrakcyjny dla młodzieży. Do drugiej klasy Technikum uczęszczają przyszli mechanicy i informatycy. Kształcenie mechaników to tradycja tej szkoły, a dzięki nowoczesnemu programowi nauczania jest dostosowane do współczesnych realiów. Uczniowie zapoznają się z programowaniem obrabiarek CNC i pracą na tych obrabiarkach, więc nasi absolwenci to dobrze przygotowani do pracy fachowcy, poszukiwani pracownicy w powiecie i w całym kraju. Jeśli chodzi o informatyków, to chyba nie trzeba tłumaczyć, że w dzisiejszym świecie jest duży popyt na pracowników tego typu i na pewno się nie zmniejszy. Obok technikum funkcjonuje szkoła branżowa, a w niej jedna klasa wielozawodowa,

w której kształcą się kucharze, kelnerzy, elektrycy, mechanicy – wyjaśnia dyrektor ZST i mówi, że nabór jest satysfakcjonujący, a byt szkoły niezagrożony.

– Staramy się przygotowywać atrakcyjną ofertę, ale nie zawsze jest ona dostrzegana i doceniana. W tym roku chcieliśmy uruchomić jedyny w powiecie kierunek technika spawalnika, który – jak wynika z badań rynku pracy – jest bardzo poszukiwany. Zainteresowanie było jednak nieduże, co mnie dziwi, bo z takimi kompetencjami zawodowymi można znaleźć dużo bardziej atrakcyjne zatrudnienie niż kiedy jest się spawaczem po zwykłym kursie.

Dobrze wykształceni technicy są bardzo poszukiwani przez pracodawców, ale nauka w technikum wcale nie jest taka łatwa. Uczniowie zdobywają wiedzę ogólną i przygotowują się do matury, a oprócz tego mają przedmioty zawodowe i żeby uzyskać tytuł technika, muszą zdać egzamin zawodowy.

– Jeśli chodzi o tegoroczne matury, to język polski i język angielski wszyscy uczniowie, którzy podeszli do egzaminu dojrzałości, zdali za pierwszym razem. Z matematyki kilku uczniów musiało powtarzać. Możemy się pochwalić bardzo dobrymi wynikami z egzaminów zawodowych. Mechanicy osiągnęli zdawalność stu procentową, przy średnim wyniku dla województwa wynoszącym 77,14 procent, a informatycy 93,8 procent przy wojewódzkim 77,81 i powiatowym 84,3 procent – mówi Katarzyna Kałuża.

Ustronskie „Kajaki”, bo tak potocznie nazywa się Zespół Szkół Technicznych mają swoją specyfikę również w negatywnym sensie. Na salę gimnastyczną trzeba iść na drugi koniec miasta, a budynek jest w złym stanie technicznym. Te dwie ostatnie rzeczy mają się już wkrótce zmienić, bo szkołę czeka poważny remont. Jesienią przeprowadzona zostanie termomodernizacja. Dyrektor szkoły tłumaczy, na czym będzie polegać:

– Celem remontu jest podniesienie standardu technicznego budynku poprzez ocieplenie ścian, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie dachu i stropu ostatniej kondygnacji, podłogi na gruncie, wykonanie izolacji pionowej i poziomej ścian fundamentowych, wykonanie wentylacji mechanicznej, instalację powietrznej pompy ciepła wraz z instalacją centralnego ogrzewania, wymianę starych grzejników na nowe, wymianę instalacji elektrycznej, założenie paneli fotowoltaicznych i malowanie wnętrz. Można powiedzieć, że będzie to historyczne wydarzenie dla szkoły, gdyż nie była remontowana od kilkudziesięciu lat. Bardzo cieszymy się z tego, że w miejscu, gdzie znajdowały się warsztaty, powstanie sala gimnastyczna. Maszyny trafią do Muzeum Ustroniego, a uczniowie będą mogli korzystać z sali gimnastycznej na miejscu. Remont, który kosztować będzie ponad 5 milionów zł, możliwy jest dzięki dofinansowaniu z Unii Europejskiej. Obecnie przygotowujemy jest przetarg, który pozwoli wyłonić wykonawców inwestycji.

Do pełni szczęścia brakuje jeszcze doposażenia w sprzęt komputerowy i pomoce dydaktyczne. Profil szkoły i klasy informatyczne wymagają przyszłościowo lepiej wyposażonych pracowni. W ubiegłym roku – dzięki wygranej w konkursie – pozyskano 18 nowoczesnych laptopów i mobilną szafę do ich przechowywania i korzystają z tego informatycy. Podobne doposażenie przydałoby się programistom. Dzięki złożeniu wniosków do programu „Aktywna Tablica” szkoła otrzymała 28 tys. zł, ale nie jest to wystarczająca kwota, bo za nią zakupione zostaną nowe monitory, tablice interaktywne, rzutniki i inny sprzęt. Na wysokiej klasy komputery z odpowiednim oprogramowaniem trzeba będzie pozyskać dalsze środki.

Dyrektor Katarzynie Kałuży zależy nie tylko na podniesieniu standardu obiektu, ale i prestiżu szkoły, stąd inicjatywa nadania jej imienia. Dyrektor wystąpiła z wnioskiem o nadanie szkołom – branżowej i technikum imienia Jana Jarockiego. Kiedy imię już zostało nadane, do Zarządu Powiatu wpłynęło pismo od ustroniskich działaczy, żeby technikum nosiło imię Alojzego Waszka, a szkoła branżowa imię Jana Jarockiego. Procedurę przeprowadzono po raz drugi i zgodnie z wolą mieszkańców Ustronia zostały nadane dwa imiona. Uroczystość odbędzie się w Miejskim Domu Kultury „Prażakówka” 13 listopada i na nią zapraszam wszystkich absolwentów, emerytowanych pracowników szkoły i jej sympatyków.

Monika Niemiec

OPLATA I PODATKI

(cd. ze str. 1)

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa (przedstawiła ją przewodnicząca Komisji radna Bożena Piwowar) i Komisja Rodziny i Ochrony Środowiska (przedstawił ją przewodniczący Komisji, radny Artur Kluz). Nie było dyskusji przed głosowaniem, ale przeciw byli radni: Marcin Janik i Piotr Roman, pozostali radni głosowali za.

W materiałach dla radnych, przygotowanych przez autora projektu uchwały, czyli burmistrza miasta który był autorem projektu, przedstawiono m.in. wysokość stawek w Ustroniu na przestrzeni ostatnich lat. W 2005 roku opłata wynosiła 1,6 zł, w 2006 – 2 zł, w 2007 – 2,5 zł, od 2008 do 2010 – 2,8 zł, od 2011 do 2014 – 3 zł, od 2015 do 2017 – 2,8 zł, od 2018 do 2019 – 3 zł, 2020 – 3,5 zł. Od 2008 do 2018 roku obowiązywały niższe stawki przede wszystkim dla dzieci i młodzieży, co miało zachęcić do przyjazdu rodziny, ale też dla emerytów i inwalidów, jednak zakwestionowano te obniżki, gdyż opłata jest formą podatku lokalnego, a podatki nie mogą być różne dla różnych grup obywateli. Podano też wysokość stawek w polskich uzdrowiskach w 2021 roku. Najniższa obowiązuje w Swoszowicach (część Krakowa) – 1,6 zł, w Goczałkowicach Zdroju – 2,2 zł i w Supraślu – 2,7 zł, a w Konstancinie Jeziorny opłata nie jest pobierana. W Krasnobrodzie, Polańczyku, Szczawnicy, Wapiennych, Wysowej Zdroju opłata uzdrowiskowa wynosi 3 zł, w Rabce – 3,10 zł, w Cieplicach Zdroju, w Dąbkach i Solcu – 3,5 zł, w Więńcu Zdroju – 3,6 zł, w Busku Zdroju, Długopoli Zdroju – 3,7 zł, w Piwnicznej Zdroju – 3,8 zł, w Ciechocinku, Dusznikach Zdroju, Kamieniu Pomorskim, Kudowie Zdroju, Łądku Zdroju, Polanicy Zdroju, Przerzeczynie Zdroju, Rymanowie Zdroju, Świeradowie Zdroju, Uniejowie, Uście – 4 zł, w Augustowie, Horyńcu Zdroju, Iwonicy Zdroju, Jedlinach Zdroju, Nałęczowie – 4,2 zł, w Kołobrzegu, Krynicy Zdroju, Muszynie, Połczynie Zdroju, Swinoujściu, Żegiestowie – 4,4 zł, w Inowrocławiu – 4,45, w Szczawnie Zdroju – 4,48 zł, w Sopocie – 4,65 zł. Najwyższa stawka obowiązuje w Gołdapi – 4,66 zł i jest równa z maksymalną stawką ustawową na 2021 rok.

Kolejne uchwały również referował naczelnik Węglorz, a pozytywne opinie Komisji Budżetu i Przestrzegania Prawa przedstawiała radna Piwowar.

Jeśli chodzi o zwolnienia z podatku od nieruchomości oraz z podatku rolnego, to radni jednogłośnie zdecydowali, że dotyczyć będą gruntów, budynków lub ich części wykorzystywanych na działalność polegającą na świadczeniu lub wykonywaniu działań w zakresie ochrony przeciwpożarowej za wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Za proponowanymi przez burmistrza stawkami podatku od nieruchomości głosowało 9 radnych: Sławomir Haratyk, Jolanta Hazuka, Artur Kluz, Jadwiga Kręzelok, Bożena Piwowar, Daria Staniek, Mirosław Szuba, Dariusz Słeziona, Dorota Walker, przeciw było 4 radnych: Marcin Janik, Piotr Roman, Damian Ryszawy, Paweł Sztefek. Stawki wzrosły w porównaniu do tegorocznych o 1-4,7 procent, a szczegółowo określa to uchwała, której fragment zamieszczamy poniżej.

Wysokość rocznych stawek podatku od nieruchomości:

1) od gruntów:

a) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania

w ewidencji gruntów i budynków – 0,99 zł od 1 m² powierzchni, za wyjątkiem:

– wykorzystywanych pod ogrody zoologiczne lub parki linowe, dla których stawka wynosi 0,57 zł od 1 m² powierzchni,

b) pod wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych – 5,17 zł od 1 ha powierzchni,

c) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego – 0,50 zł od 1 m² powierzchni,

d) niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 802 z późn. zm.), i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu miesz-

nym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego – 3,40 zł od 1 m² powierzchni,

2) od budynków lub ich części:

a) mieszkalnych – 0,85 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,

b) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – 24,99 zł od 1 m² powierzchni użytkowej, za wyjątkiem:

– budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w ośrodkach campingowych nie posiadających instalacji grzewczych oraz budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej znajdujących się na terenach ogrodów zoologicznych, dla których stawka wynosi 16,34 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,

– wykorzystywanych jako hale tenisowe, dla których stawka wynosi 16,34 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,

c) zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 12,04 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,

d) związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń – 5,25 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,

e) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 8,40 zł od 1 m² powierzchni użytkowej, za wyjątkiem:

– budynków lub ich części wykorzystywanych jako pomieszczenia gospodarcze lub jako garaże wolnostojące, dla których stawka wynosi 5,70 zł od 1 m² powierzchni użytkowej,

3) od budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – 2% ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Za tydzień – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla Jaszowca w rejonie ulic Wczasowej, Turystycznej, Stromej, Skalica, Równica – etap I.

Monika Niemiec

LIST DO REDAKCJI

**Architektom, tak samo jak lekarzom,
powinna przyświecać
maksyma „Primum non nocere”**

Nawiązując do artykułu „Będzie rozbudowa” opublikowanego w GU nr 37 (1538) z 16 września 2021 r., chcę podkreślić, że jako mieszkanka Ustronia, „stela” z artykułu

nie dowiedziałam się o jaką rozbudowę kompleksu uzdrowskiego na Zawodziu chodzi. W czasie rozmowy z jednym z ważnych uczestników konferencji, zorganizowanej z okazji XX-lecia działalności Polsko-Amerykańskich Klinik Serca nie dostałam takich informacji, bo szczegóły nie zostały na konferencji przedstawione.

Jedyne, czego w dzielnicy sanatoryjno-wypoczynkowej brakuje, to dom zdrojowy, który miał tam zostać zrealizowany i ten bezwzględnie powinien tam powstać. Byłby to pomnik honorujący projektantów dzielnicy rehabilitacyjno-leczniczej na Zawodziu. Rozwój uzdrowiska to nie tylko sanatorium „Równica”, zakład przyrodolecznicy czy nawet piramidy, lecz całość.

Byłam zaangażowana w budowę dzielnicy rehabilitacyjno-

REKORDOWA FREKWENCJA

(cd. ze str. 1)

Na początku przewodniczący Wit Kozub przedstawił propozycje do budżetu wypracowane wspólnie przez członków Zarządu i radną Hazukę. Mieszkańcy zaakceptowali propozycje – w zdecydowanej większości są to wnioski z poprzednich lat, które nie zostały zrealizowane.

Burmistrz Korcz zabrał głos na temat wielu potrzebnych w mieście inwestycji i powiedział, że w każdej dzielnicy mieszkańcy zgłaszają ich od kilku do kilkunastu. Zebranie w Nierodzimiu jest ostatnie i do tej nigdzie jeszcze nie wpisano do wniosków budowy basenu. W odpowiedzi jedna z mieszanek stwierdziła, że temat był już poruszany wielokrotnie na zebraniach w Nierodzimiu. Mieszkańcy pytali o budynki powstające na ul. Nadrzecznej oraz zwrócili uwagę na parkujące na tej ulicy samochody, które blokują przejazd, a nawet przejście pieszym. Burmistrz odpowiedział, że powstaje tam centrum przesiadkowe z sanitariatami i stacją miejskich rowerów, natomiast jeśli chodzi o nadmierny ruch i łamanie zakazu postoju, to sprawa nie jest łatwa i ze względu na stosunki własnościowe w tamtym rejonie, brak planu zagospodarowania, ale i fakt, że nie możemy sobie pozwolić na przeganianie turystów. Miasto chce przekierować turystów w inne miejsca, ale wymaga to inwestycji w infrastrukturę, a te pieniądze.

Jedna z mieszanek zarzuciła władzom, że zarówno w mieście, jak i w dzielnicy nic się nie dzieje. W odpowiedzi burmistrz zaprosił zainteresowaną do zapoznania się z ofertą kulturalną miasta. Dodał, że sam w sezonie, od czerwca do września, nie ma ani jednego weekendu wolnego, gdyż bierze udział w imprezach. Radna Hazuka poinformowała, że w Nierodzimiu jest organizowana gimnastyka, na którą przychodzi tylko kilka osób, Koło Gospodyń Wiejskich się rozwiązało, a gdy Zarząd Osiedla organizował sprzątanie dzielnicy przyszło tylko kilka osób. Najłatwiej jest mówić, że nic się nie dzieje, ale gdy trzeba się zaangażować to chętnych brak.

Mieszkańcy podnieśli temat remontowanej ul. Bładnickiej. Zgłoszono problem z niektórymi zjazdami do posesji. Wiceburmistrz Fijak obiecała, że zostaną one przebudowane, a mieszkańcy poinformowani o planowanym odbiorze inwestycji, aby

ewentualne uwagi mogły zostać uwzględnione jeszcze na etapie budowy. Mieszkaniec zwrócił uwagę, na konieczność stworzenia betonowych przyczółków wzdłuż potoku, na zakręcie remontowanej ulicy. Jego zdaniem ich brak może doprowadzić do załamania jezdni. Mieszkańcy pytali o możliwość zamontowania progów na ulicy Bładnickiej. Burmistrz obiecał, że jeśli taka jest wola mieszkańców to progi powstaną. Z doświadczenia jednak wie, że trudno o pełne poparcie dla takiego rozwiązania. Mieszkaniec zadeklarował, że porozmawia z sąsiadami, wspólnie ustalą miejsce lokalizacji progów zwalniających, i zbierze podpisy pod wnioskiem do urzędu o ich wykonanie. Pytano także o możliwość przeniesienia skrzynek na listy – jest to własność Poczty Polskiej.

Mieszkaniec pytał o plany związane z budową kanalizacji na ul. Chałupniczej. W tym roku jest wykonywany projekt. Wniosek o jego realizację trafił do propozycji do budżetu miasta przygotowanych przez Zarząd Osiedla. Inna mieszkanka zwróciła uwagę na źle wykonaną naprawę poboczy na ul. Wiejskiej. Jezdnia jest bardzo wąska mijające się samochody muszą zjeżdżać na pobocze powodując jego degradację. Miasto co roku wysyła kliniec, który jest wybijany przez pojazdy i trafia na trawnik mieszkanki. Zgłaszano też problem wykluczenia komunikacyjnego. Autobusów jest mało, a jedyny kurs ze Skoczowa przez Bładnice i Nierodzim kończy swój bieg w Lipowcu. Burmistrz jako organizator transportu obiecał przyjrzeć się temu problemowi. Przewodniczący Zarządu zaproponował, żeby wydłużyć kurs autobusu ze Skoczowa do Ustronia przez ul. Leśną i Źródlaną. Mieszkanka ulicy Wiklinowej zwróciła uwagę na podrzucanie śmieci na parking nad Wisłą. Zamontowana tam kamera nie działa, a koszt utylizacji ponoszą mieszkańcy. W odpowiedzi burmistrz poinformował o wdrożonych działaniach, które mają uszczelnić system gospodarowania odpadami – pierwsze efekty już są. Służby miejskie za każdym razem starają się ustalić właściciela „porzuconych” śmieci, co niejednokrotnie się udaje. Taka osoba jest karana grzywną i ponosi koszty utylizacji odpadów.

Dzielnicy Tomasz Forias zwrócił się do mieszkańców z prośbą o czujność w związku z pojawianiem się w Ustroniu groźnego narkotyku, który staje się coraz popularniejszy wśród młodzieży.

Na podstawie protokołu z zebrania:

Monika Niemiec

PROPOZYCJE DO BUDŻETU MIASTA NA 2022 ROK Z OSIEDLA NIERODZIM:

Projekt i budowa chodnika na odcinku ulicy Szerokiej, od bloków do skrzyżowania z ulicą Żwirową, wraz z poszerzeniem ulicy, budowa oświetlenia na brakującym odcinku ulicy Granicznej, projekt i budowa kanalizacji na ulicy Chałupniczej zgodnie z wykonanym projektem, projekt i budowa chodnika na ulicy Zabytkowej, projekt i budowa oświetlenia na ulicach Łącznej, Potokowej, Wąskiej, Żwirowej i Cichej, poszerzenie ulicy Wiejskiej zgodnie z wnioskiem Komisji Budżetu z dnia 22.09.2020 r. – wyznaczenie miejsca, które spełniałoby rolę chodnika, wyrównanie nawierzchni końcowego (ślepego) odcinka ul. Bładnickiej wraz z poboczem naprawą zapadniętych studzienek, nakładka asfaltowa na ulicy Harbutowickiej, uzupełnienie uszkodzonej nawierzchni na placu zabaw, zabezpieczenie środków na projekt i budowę chodnika na ulicy Skoczowskiej od ul. Lipowskiej do ul. Folwarcznej, zabezpieczenie środków na remont budynku komunalnego przy ul. Łącznej 58, uzupełnienie uszkodzonej nawierzchni placu zabaw, doposażenie placu zabaw, naprawa poboczy ul. Potokowej uszkodzonych podczas remontu ul. Bładnickiej, wykonanie kanalizacji deszczowej lub innego odprowadzenia wody opadowej ze studzienek chłonnych na ulicy Wiejskiej od skrzyżowania z ulicą Szeroką do sklepu Hermes, zabezpieczenie środków na II etap budowy kanalizacji na ul. Łącznej.

-leczniczej Zawodzie jako jeden z pionków na szachownicy Zarządu Inwestycji Dzielnicy Lecznico-Rehabilitacyjnej, a przedtem pracowałam w Pracowni Projektów PPO Katowice. Układ urbanistyczno-architektoniczny Zawodzia jest niepowtarzalny i taki powinien pozostać, ewentualne apartamentowce mogłyby się znaleźć w brakujących piramidach po odpowiednim ich dostosowaniu projektowym do potrzeb. Pomnik wzniesiony ku czci projektantów Zawodzia Buszki i Franty nie zastąpi domu zdrojowego. Dom zdrojowy to swego rodzaju kropka nad „I” kompleksu obiektów na terenie Zawodzia i będzie zakończeniem niedokończonej symfonii, gdyby to porównać do dzieła muzycznego. Dom zdrojowy miał uzupełniać funkcje, które w piramidach nie były przewidziane i służyć miał całości

założenia urbanistyczno-architektonicznego Zawodzia.

Twórcy niepowtarzalnego, posiadającego międzynarodową renomę układu projektowego, jakim jest Zawodzie, mieli zostać uhonorowani światową nagrodą, ale niestety układ został naruszony przez wybudowanie bez zgody architektów niepasującej do całości bryły. Mam nadzieję, że więcej takich błędów nie popełnimy, doczekamy się domu zdrojowego i rozwiążemy wielki problem parkujących na drogach Zawodzia samochodów. W całej rozciągłości zgadzam się z przytoczonym w artykule stwierdzeniem Anny Franty, że architektom, tak samo jak lekarzom powinna przyświecać maksyma „Primum non nocere”.

architekt

Halina Rakowska-Dzierżewicz

Prywatne Muzeum „Stara Zagroda” uzupełnia miejską ofertę.
Fot. L. Szkaradnik

POZNAJMY MUZEA PO SĄSIEDZKU (1)

Choć Internet przybliży świat i możemy błyskawicznie znaleźć się w słynnym Luwrze, czy na rodzimym Wawelu, to jednak bezpośredniego kontaktu z zabytkami i dziełami sztuki nie zastąpi najlepsze zdjęcie, czy wirtualne zwiedzanie. Nic tak nie działa na świadomość, jak ujrzenie realnej ekspozycji, więc odwiedzanie muzeów to niemalże potrzeba każdego myślącego człowieka. Dziś pierwsza część wycieczki.

Tak się składa, że Ustroń jest zasobny w placówki mieniące się jako „muzeum”, choć niektóre nie spełniają wszystkich zadań przynależnych tej instytucji i stanowią raczej stałe ekspozycje, które też warto obejrzeć, skoro są na wyciągnięcie ręki. A zatem mając nadzieję, że nie tylko turyści odwiedzają nasze muzea, ale

Muzeum Ustrońskie jest przyjazne dla psów i mogą one zwiedzać wystawy razem ze swoimi ludźmi. Można nawet powiedzieć, że są traktowane lepiej niż dwunożni goście. Ci muszą płacić za bilety, a czworonogi wchodzić za darmo i jeszcze dostają prezenty – saszetki suchej karmy. Na zdjęciu pięcioletnia rodzina Kunyszów i dyrektor Muzeum.
Fot. M. Niemiec

także mieszkańcy, zapytaliśmy osoby kierujące nimi, jak minął sezon letni i jakie mają plany na najbliższy czas.

Muzeum Ustrońskie, dyrektor Magdalena Lupinek: Tegoroczny sezon wakacyjny można uznać za wyjątkowy. Po raz drugi przyszło nam działać w pandemicznych warunkach, a mimo to odwiedziła nas rekordowa liczba prawie 2,5 tysiąca zwiedzających. Na tak licznych gości czekały nie lada atrakcje: rozstrzygnięcie konkursu plastycznego z okazji 35-lecia Muzeum pt. „Muzeum Ustrońskie w oczach dzieci”, który wzbudził wielkie zainteresowanie najmłodszych, nadesłano bowiem 92 prace. Gościliśmy IV edycję wystawy modelarskiej, urządzonej wraz ze Stowarzyszeniem Historyczno-Rekonstrukcyjnym „Barwa i Broń – Schron 45”, ściągającą corocznie rzeszę zwiedzających. Prezentowaliśmy też poważną i skłaniającą do refleksji sztukę, czego dowodem była uświetniająca tegoroczny Festiwal Eklektyczny wystawa ikon pędzla współczesnego malarza Jerzego Wojtowicza z Sanoka. Dla pasjonatów dawnej techniki przygotowaliśmy ekspozycję zabytkowych maszyn do szycia. Unikalne modele z XIX i początku XX w. czekają na zwiedzających jeszcze do początku listopada.

W następnych miesiącach przygotowujemy ciekawe wydarzenia. W listopadzie nastąpi otwarcie wystawy z okazji nieco zapomnianej rocznicy 65-lecia nadania Ustroniowi praw miejskich pt. „Ustroń w PRL-u: Wieś → Miasto → Uzdrowisko”, zapewniającej sentymentalną podróż do czasów pochodów pierwszomajowych, pralki Frani czy łodów Bambino. Na grudzień szykujemy sensację dla miłośników sztuki współczesnej – pierwszą w Ustroniu wystawę prac Zdzisława Beksińskiego jako uświetnienie 35-lecia naszej instytucji.

Warto odwiedzać „Zbiory Marii Skalickiej”, bo choć są położone na uboczu, prezentują oryginalne wystawy.
Fot. L. Szkaradnik

Oddział Muzeum „Zbiory Marii Skalickiej”, prowadząca Ewa Depta: Lato tu upływało na spotkaniach z kobietami twórczymi i inspirującymi. W pierwszej kolejności pojawiła się Katarzyna Zwolska-Płusa, częstochowska poetka i prozaička, promująca najnowszą książkę „Fragmenty. Opowieści o dziewczynkach i kobietach”. Wydarzeniu towarzyszyła ilustrująca jej twórczość mini-wystawa, więc nawet do końca czerwca można było przeżywać spotkanie ze słowem, a także obrazem, bo prezentowanym wierszom towarzyszyły grafiki przyjaciółki poetki, ilustratorki Louise Chudalewski. W lipcu zaprezentowano bardziej klasyczne oleje na płótnie. 4 lipca na otwarciu wystawy portretów i autoportretów „Twarze. Aury. Barwy” zagościła Karolina Kułakowska, malarka, kolorystka i również poetka. Barwna i fascynująca artystka zapoznawała gości ze swoją twórczością podczas oprowadzań autorskich.

W sierpniu pod nazwą „Wakacje u Pani Marii” odbywały się warsztaty dla dzieci, prowadzone przez Karolinę Fojcik-Pustelnik. Podczas tygodniowego cyklu spotkań młodzi uczestnicy zapoznawali się z różnymi technikami i stylami, by wykonać własne małe, lecz barwne i różnorodne dzieła.

Od 16 października prezentować będziemy cykl grafik Magdaleny Bieniek „Oblicza Jezusa”. Młoda artystka sięga po tradycyjną w sztuce tematykę religijną, ale prezentuje ją w sposób nowoczesny i niekonwencjonalny, nawiązując chociażby do współczesnej grafiki czy plakatu. Opracowała: **Lidia Szkaradnik**

Na szczęście podczas spotkania nie tylko publiczność śpiewała. Na gitarze grał Arek Wiech, śpiewała Karolina Kidoń, a piękne interpretacje piosenek podobały się ich autorowi. Można się pokusić o stwierdzenie, że gdyby Jacek Cygan pisał piosenki ustronńskiej wokalistce, to zrobiłaby wielką karierę. Jej aksamitny głos idealnie pasował do utworu „Zakazany owoc” i „Czas nas uczy pogody”.
Fot. M. Niemiec

ŻYCIE JEST NOWELĄ

Poeta, prozaik, dramaturg, librecista, scenarzysta, ale przede wszystkim autor ponad 1000 tekstów piosenek był gościem specjalnym na inauguracji roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Ustroniu. Sala widowiskowa Miejskiego Domu Kultury „Prażakówka” była wypełniona, a zasiadający na widowni mieszkańcy naszego miasta i okolicy, liczący na inteligentną rozrywkę, na pewno się nie zawiedli.

Nie wiem, czy znalazłby się w naszym kraju obywatel, który nie znałby choć jednej piosenki Cygana. Większość z nas od razu nuci, gdy tylko usłyszysz tytuły: „Jaka róża taki cieć”, „Wypijmy za błędy”, „To nie ja byłam Ewą”, „Laleczka z saskiej porcelany”, „Baw mnie”, „C'est La Vie – Paryż z pocztówki”, „Dary losu”, „Dumka na dwa serca”, „Dziewczyny lubią brąz”, „Łatwopalni”, „Przemija uroda w nas”, „Wszystkie dzieci nasze są”. Nikomu też nie trzeba przedstawiać artystów, którzy śpiewali piosenki Jacka Cygana – Maryla Rodowicz, Edyta Geppert, Grażyna Łobaszewska, Andrzej Zaucha, Edyta Górniak, Seweryn Krajewski, Hanna Banaszak, Ewa Bem, zespół Kombi i wielu innych.

– Wiersz ze swej natury dba o tego, który go pisze, natomiast tekst piosenki ze swej natury musi dbać o tego, który go śpiewa, tu autor jest absolutnie na drugim planie. Mnie ten drugi plan całkowicie wystarczał, zwłaszcza że w pierwszym rzędzie zasiadali wybitni artyści. Chociażby Ryszard Rynkowski. On rzuca potężny cień, bo to kawał chłopca jest. Ja się w tym cieniu dobrze czułem, co nie znaczy, że nie chciałem o siebie zadbać. Zacząłem szukać innych form, bo mam taki temperament.

Takiej odpowiedzi udzielił Jacek Cygan, gdy padło pytanie o różnicę pomiędzy wierszem a tekstem piosenki. Słuchając piosenek Jacka Cygana mamy przed oczami głównie ich wykonawców, ale

czytając jego wiersze, książki i opowiadania pozostajemy z nim sam na sam i okazuje się, że wielu ludzi pragnie przeżyć takie rendez-vous, bo świat zewnętrzny i świat uczuć opisywane słowami Cygana, mają niezwykle urok i powab, którym nie można się oprzeć. Wiele osób zakupiło podczas wieczoru autorskiego książki i zyskało wyjątkowy autograf.

Jak można się było przekonać w piątkowe popołudnie w „Prażakówce” gość specjalny nie tylko jest mistrzem słowa pisanego. Potrafi też zajmująco opowiadać, zwłaszcza gdy na zwierzenia wyciąga go koleżanka, z którą nawet po wielu latach nie widzenia, ewentualnie pisania, dzwonienia, czuje się wspólnotę wrażliwości. Była chemia pomiędzy dr Danutą Kapołą, wieloletnią, zasłużoną, podzi-

wianą i szanowaną dyrektorką do spraw medycznych szpitala reumatologicznego w Ustroniu a poetką z Warszawy.

– Drogi Jacku, my jesteśmy znów na akademii – rozpoczęła rozmowę Danuta Kapoła. – Kiedyś to była akademie na rozpoczęcie szkoły podstawowej, a teraz jest to akademie na inaugurację roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Czy ty wiesz, jaki szmat czasu dzieli te dwie akademie?

– Wiem, bo jestem inżynierem, więc to policzyłem – odpowiedział Jacek Cygan.

– Minęło bardzo, bardzo dużo czasu. Kiedyś powiedziałeś, że jestem twoją najstarszą znajomą. Odebrałam to jako komplement.

– Proszę Państwa, zobaczylem Danusię 1 września 1957 roku na podwórku Szkoły Podstawowej w Niwce w Sosnowcu, bo to był pierwszy dzień szkoły. Nie chodziliśmy do jednej klasy, ale jak obliczyłem, było to 64 lata temu. Przy tym Uniwersytet Trzeciego Wieku jest niemowlakiem.

– Bardzo ci dziękuję za te liczby i dokładne wyliczenia. Podane do publicznej wiadomości. Cóż, takie są fakty. W Sosnowcu mieszkaliśmy kilka ulic od siebie, nasze rodziny się znały. W jakim stopniu ta szkoła miała wpływ na twoją osobowość, wrażliwość i twórczość.

– Gdybym miał powiedzieć tak z ręką na sercu, dlaczego tutaj siedzę, to musiałbym powiedzieć, że dzięki pani Dańczewskiej. Kiedy już tak trochę rozumiałem świat, ta polonistka rozbudziła we mnie miłość do języka polskiego. Potem, gdy już z tej szkoły odszedłem, została zwolniona, bo nie miała odpowiedniego dyplomu, ale uważam, że to była najwspanialsza, najcudowniejsza polonistka, jaka może być na świecie. Za pierwsze wypracowanie w liceum dostałem 3 z dwoma minusami, a polonistka powiedziała mi, że to jest w ogóle nie na temat. Mogę państwu zaręczyć, że to było bardzo na temat. Mam więc wrażenie, że wszystko zawdzięczam pani Dańczewskiej i tej szkole w Niwce. Ale Ciebie, Danusiu uczył inny polonista.

– Tak, chociaż moja pierwsza ocena z polskiego to też była trójka, bo mi się linijki pomyliły.

– Proszę Państwa, nie wierzcie w to, bo Danusia była najlepszą uczennicą.

Lekkość rozmowy była tylko pozorna. Jej główny temat można opisać słowami Jacka Cygana: „Życie jest nowelą”. Nie zabrakło gorzkich słów o współczesności, w której nie szanuje się języka, a przeboje kreują stacje radiowe, a nie twórcy. (mn)

Organizatorzy wyróżnili zasłużonego mistrza kominiarskiego Józefa Waszka i przewodniczącego Rady Miasta Ustronń Marcina Janika.
Fot. M. Niemiec

PALĄCY PROBLEM

„Nie chodzi o to, aby polemizować ze zjawiskiem ubóstwa energetycznego, ale o to, w jaki sposób przedstawiać korzyści płynące z wymiany kotła i nie traktować tego obowiązku jako wydatku, ale jako inwestycję, bo nie znam przypadku, w którym przeprowadzenie działań termo modernizacyjnych i wymiana źródła ciepła przyniosłoby danej osobie stratę” – mówił Michał Kubok, prezes Fundacji Oddychaj Beskidami podczas konferencji ekologicznej Razem w walce o czyste powietrze w Beskidach, która odbyła się 10 września w Miejskim Domu Kultury „Prażakówka”.

Organizatorami byli, wspomniana już, Fundacja Oddychaj Beskidami z siedzibą w Ustroniu oraz World Drone Pilots Organization z siedzibą w Gliwicach. Patronat honorowy objęli: marszałek województwa śląskiego Jakub Chelstowski, starosta powiatu cieszyńskiego Mieczysław Szczurek, główny inspektor nadzoru budowlanego Dorota Cabańska oraz burmistrz Ustronń Przemysław Korcz. Otwierając spotkanie

włodarz naszego miasta wspomniał, że w 2019 roku oficjalnie sprzedaliśmy 750 tys. noclegów, co pokazuje, że ludzie chcą nas odwiedzać: „Przyjeżdżamy do pięciogwiazdkowej miejscowości, a nie do pięciogwiazdkowego hotelu. Jedną z tych gwiazdek, najważniejszą, jest środowisko naturalne, a w nim powietrze”.

Konferencja składała się z trzech paneli – w dwóch pierwszych prelekcje

wyłosiło dziewięcioro prelegentów reprezentujących różne urzędy, organizacje czy nawet ruchy społeczne. Trzeci panel poświęcono dyskusji, którą moderował Andrzej Drobik. Zarówno paneliści, jak i widzowie przyznali, że konferencja charakteryzowała się bardzo wysokim poziomem merytorycznym.

WYMIANA DO KOŃCA ROKU

Jako pierwsza wystąpiła Agnieszka Fitzryk, kierownik referatu ds. planowania w zakresie środowiska (Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego) z prelekcją: Działania zmierzające do poprawy jakości powietrza w województwie śląskim. Prelegentka zwróciła uwagę na to, że na wspomnianym terenie, którego populacja liczy ponad 4,5 mln mieszkańców, można by przypuszczać, że główną przyczyną niskiej emisji są działania przemysłowe. Nic bardziej mylnego – coroczne oceny jakości powietrza wskazują na przekroczenia poziomów PM10, PM2,5 i docelowego poziomu benzo(a)piranu, a więc trzech ważnych związków, które niewątpliwie wpływają na nasze zdrowie i życie, głównie w sektorze komunalno-bytowym (66%). Kierownik przypomniała również o postanowieniach wynikających z tzw. „Uchwały antysmogowej”, która obowiązuje od 1 września 2017 roku. Zgodnie z jej zapisami, mieszkańcy zamieszkujący wspomniany teren muszą do końca bieżącego roku wymienić kotły, których wiek przekracza 10 lat (2006 r. i starsze). Przedstawicielka Urzędu Marszałkowskiego zwróciła także uwagę na to, że niezastosowanie się do postanowień zawartych w uchwale może po 1 stycznia 2022 roku skutkować nałożeniem grzywny.

KONSEKWENTNE EGZEKWOWANIE PRAWA

Kolejnym prelegentem był Andrzej Guła, prezes Krakowskiego Alarmu Smogowego, który w prelekcji Polska bez smogu przybliżył publiczności działania swojego stowarzyszenia, pokazując jak trudną drogę należało przejść, aby wprowadzić w Krakowie, i tym samym w Polsce, pierwszą „Uchwałę antysmogową”. Działania związane z jej wdrożeniem oparto na trzech filarach. Pierwszym z nich była komunikacja – mieszkańcy musieli mieć świadomość, że nie będą mogli stosować urządzeń niespełniających wymogów uchwały, drugim – wsparcie finansowe, a więc informacja o możliwych mechanizmach pomocowych, ostatnim – konsekwencja w egzekwowaniu obowiązującego prawa. Mówca sugerował, aby analogiczną strategię stosować w województwie śląskim, gdzie w dalszym ciągu do wymiany jest 100 tys. urządzeń grzewczych tylko i wyłącznie w zasobie budynków jednorodzinnych. Prezes wspominał również o programie Czyste powietrze, dzięki któremu gminy nie muszą szukać środków we własnych funduszach. Andrzej Guła pochwalił Ustronń za fenomenalnie działający Alarm Smogowy.

To zwykli ludzie zaczęli walkę ze smogiem - mówił Andrzej Guła.

Fot. M. Niemiec

Rafał Dydak.

POWSZECHNY OBOWIĄZEK ZŁOŻENIA DEKLARACJI

„Łączy nas jeden wspólny cel, jakim jest troska o czyste powietrze” – takimi słowami rozpoczęła swoją prelekcję Dorota Cabańska, główny inspektor nadzoru budowlanego, która omówiła system i rolę Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków jako głównego narzędzia służącego m.in. do walki z niską jakością powietrza. W ramach CEEB uruchomiono 1 lipca 2021 roku pierwszą e-usługę, a mianowicie możliwość składania deklaracji dotyczącej źródeł ciepła i spalania paliw przez właścicieli oraz zarządców nieruchomości. Jest to powszechny obowiązek, który musi być wypełniony do 30 czerwca 2022 roku (termin ten nie dotyczy jednak nowych źródeł ciepła/spalania paliw - uruchomionych po 1 lipca 2021 roku; w takim przypadku termin ten wynosi jedynie 14 dni). Działania reprezentowanego przez prelegentkę Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego wynikają niewątpliwie z tego, że nasze polskie miasta znajdują się wśród tych najbardziej zanieczyszczonych w Europie.

PRZEDWCZESNE ZGONY

W swojej prelekcji potwierdził to również mieszkający i pracujący w Ustroniu lekarz rodzinny, geriatra – Dominik Lewandowski. Omawiając zagrożenia dla zdrowia wynikające z niskiej emisji, przedstawił zatrważające statystyki, z których wynika, że jesteśmy niekwestionowanym liderem w grupie najbardziej zanieczyszczonych miast Unii Europejskiej (wśród 50 „wyróżnionych” w tym rankingu miast zajmujemy aż 36 pozycji!). Co to dla nas oznacza? Prawdopodobnie najlepszym wyobrażeniem o niewątpliwie negatywnej skali zjawiska będzie informacja, że w Krakowie, w przeliczeniu na znajdujący się w powietrzu benzo(a)piren, przeciętny mieszkaniec wypala kilkanaście papierosów dziennie – bez względu na wiek czy działania, jakie podejmuje. Zanieczyszczenia powietrza są problemem zdrowia publicznego, ponieważ wpływają niekorzystnie m.in. na układy: oddechowy, krążenia czy nerwowy. Powodują też inne schorzenia, takie jak alergie, choroby skóry i nowotwory. Mogą być również przyczyną zaburzeń przebiegu ciąży. „Z powodu zawału mięśnia sercowego rocznie umiera około 12 tys. osób. Wielu z nas obawia się tzw. ataku serca, ale być

Starosta i burmistrz - nie zabrakło gospodarzy.

CYFRYZACJA PRACY KOMINIARZY

Paweł Waszek (Fundacja Oddychaj Beskidami) podczas swojej prelekcji Inwentaryzacja palenisk oraz Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków w praktyce przedstawił działania podjęte w Ustroniu w ramach pilotażowego programu ZONE: „Do końca 2019 roku udało nam się przeprowadzić 49% inwentaryzacji w budynkach jednorodzinnych”. Urządzeń do wymiany, a więc pozaklasowych kotłów, było 255. Jeżeli przełożyć to na stuprocentową skalę, to na koniec roku 2019 takich palenisk było ok. 500. W kolejnych latach wymieniono łącznie 200 palenisk, więc szacuje się, że liczba kotłów do wymiany została zmniejszona do trzystu. Czynności związane z programem ZONE pokazały jednak, że mieszkańcy niezbyt ochoczo podchodzą do kontroli i czyszczenia przewodów kominowych. W 71% inwentaryzowanych przez kominiarzy budynków właściciel, bądź zarządca obiektu zwyczajnie odmówił wykonania tej usługi kominarskiej. Paweł Waszek zwrócił także uwagę na kwestię Nowelizacji Ustawy Prawo Budowlane, z którą wiąże się wielka zmiana – mowa o cyfryzacji pracy kominiarzy, a mianowicie odejściu od wersji papierowej protokołu przeglądu przewodów kominowych. W niedalekiej przyszłości zaskoczyć może nas to, że kominiarz przy swoich czynnościach będzie umiarkował i weryfikował bazę CEEB przy użyciu tabletu.

Prelegentami byli również: Rafał Dydak, prezes Korporacji Mistrzów Kominarskich Województwa Śląskiego, który poruszył istotną kwestię czyszczenia przewodów kominowych, Marcin Dziekański (Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia), Mariusz Sumara (WDPO) oraz Piotr Budzisz (Żywicka Energia Przyszłości).

REALNE GRZYWNY

Trzeci panel, dyskusyjny, był swego rodzaju podsumowaniem tego, co wydarzyło się wcześniej podczas konferencji. Z perspektywy mieszkańców Ustronia, którzy do tej pory nie wymienili tzw. kop-

Lekarz Dominik Lewandowski.

ciucha, a więc kotła niespełniającego norm emisji klasy piątej, zapewne interesujące będą słowa Agnieszki Fitrzyk: „Pracownik gminy, który pójdzie na kontrolę, nie wychodzi z założenia, aby przyjąć i karać, ale odnotuje i poinformuje, że pan/pani ma kocioł pozaklasowy, który powinien zostać wymieniony”. Kolejnym krokiem będzie rekontrola, dlatego należy pamiętać, że „Uchwała antysmogowa” jest narzędziem prawnym, a co za tym idzie – grzywny są realnym następstwem niestosowania się do jej postanowień.

Andrzej Drobik odniósł się jeszcze do ubóstwa energetycznego – tematu, który również poruszony został podczas opisywanej konferencji. Paneliści zgodni byli co do tego, że problem istnieje i w dalszym ciągu pozostaje główną przyczyną bierności obywateli w kwestii wymiany kotłów. Prawdą jest, że nie trzeba należeć do grupy najmniej zamożnych mieszkańców, aby mieć rzeczywiste trudności z pokryciem kosztów likwidacji niespełniającego wymogów uchwały pieca. Warto jednak zastanowić się, czy działania zmierzające do poprawy jakości powietrza nie powinny być dla nas sprawą priorytetową.

Edyta Kostka

Agnieszka Fitrzyk z Urzędu Marszałkowskiego.

Paweł Waszek - „Oddychaj Beskidami”.

Przy Akademii Esprit powstał Gimnastyczny Uczniowski Klub Sportowy.

Fot. Esprit

SZKOŁA DLA RODZICÓW

Czy jest jakiś sposób, aby dziecko nabrało pewności siebie i poczucia własnej wartości?

Na rynku wydawniczym jest wiele pozycji o tym, jak wspierać dzieci w budowaniu poczucia własnej wartości i pewności siebie. Niby wszystko wydaje się proste i czytelne, tylko próby uchwycenia tych wskazówek w życiu codziennym zawodzą. Staramy się pomóc, obawiając się jednocześnie, aby nie wychować dzieci próżnych i roszczeniowych, przekonanych, że wszystko im się należy.

Moim zdaniem, aby rozwijać u kogoś poczucie własnej wartości i pewności siebie, dobrze jest pokazywać mu, jak radzić sobie z samym sobą, gdy znajdzie się w trudnej sytuacji i uczyć samoświadomości. Kiedy jestem świadomy, co się ze mną dzieje, potrafię to nazwać, zaakceptować, wiem co z tym zrobić, wówczas odzyskuję kontrolę nad sobą i sytuacją – tym samym coś, co wydawało się bardzo trudne, przestaje takie być. *Kiedy np. Zosia obawia się odpowiadania przy całej klasie i wie, że jest to z powodu wstydu, wie co się z nią dzieje pod jego wpływem.* Akceptując to, może wykorzystać techniki, które pomogą jej kontrolować siebie. Wówczas klasa nie jawi się jako paraliżujący potwór, a jedynie grupa osób, która wywołuje u Zosi określone reakcje.

Oczywiście, na poczucie własnej wartości i pewności siebie mają także wpływ inne czynniki, jak m.in.: uważność i sposób komunikacji dorosłych, umiejętna pochwała i zachęta, adekwatne do wieku pozwalanie na samodzielność, zaufanie, akceptacja wszystkich uczuć dziecka, a ograniczanie niepożądanych zachowań.

Co jest najczęstszym powodem utraty poczucia pewności siebie?

W mojej ocenie jest to przede wszystkim brak umiejętności radzenia sobie z pojawiającym się stresorem. Dziecko nie

posiada jeszcze narzędzi samoregulacji, które pozwoliłyby mu samodzielnie, wrócić do stanu równowagi. Stresor może pojawić się na różnym poziomie, m.in.:

- **biologicznym** (zaskakujący, zbyt intensywny bodziec zmysłowy, niewyspanie, głód, zmęczenie, niedobór ruchu, nieodpowiednia temperatura, choroba),
- **emocji** (trudne, silne, złożone, nowe),
- **poznawczym** (informacje zbyt skomplikowane, trudne, zbyt złożone, przekazywane za szybko, wolno, za długi wymóg skupienia się),
- **społecznym** (trudne sytuacje, konflikty, bycie ofiarą, świadkiem przemocy, brak umiejętności zrozumienia emocji innych),
- **prospołecznym** (poczucie winy, niesprawiedliwości, silne emocje innych osób).

Kiedy dziecko nie dostrzega, co się z nim dzieje, ani co miało wpływ na jego zachowanie (działa pod wpływem stresora), czuje się zagubione. Może być

m.in. agresywne, zniechęcone, zbyt pobudzone, wyłączone, obojętne, rozkojarzone, może mieć trudności z przyswajaniem informacji, może być wyłączone lub radosne nieadekwatnie do sytuacji. Zachowuje się w ocenie innych „niegrzecznie” albo niezgodnie z obowiązującymi zasadami.

Dziecko może nabierać z czasem poczucia, że nie jest wystarczająco dobre, ciąży mu poczucie winy, poczucie, że zawodzi albo nie wie, co się z nim dzieje, zaczyna się bać, wątpić w siebie i równocześnie stawiać przed sobą coraz większe wymagania. Nierzadko dorosły dostrzega tylko samo zachowanie, nie zastanawia się nad powodami, nie chce słuchać tłumaczeń, sam czasami w złości, poczuciu wstydu czy bezsilności, zupełnie nieświadomie swoimi reakcjami wzmacnia spadek poczucia pewności siebie i poczucia własnej wartości dziecka.

Z drugiej strony, dziecko może być utwierdzone przez dorosłych, że wszystko, co robi, jest najładniejsze i najlepsze. Wówczas, kiedy zderza się z rówieśnikami, którzy potrafią coś lepiej, szybciej, ładniej, nie radzi sobie. Zaczyna wątpić w ocenę dorosłych i siebie, zbudowanego na jej podstawie.

Co my, dorośli, możemy zrobić?

Poszukać literatury albo miejsc, gdzie można rozwijać swoje umiejętności wychowawcze i opiekuńcze. Jedną z takich możliwości są prowadzone przez Fundację Esprit w Ustroniu warsztaty JAK MÓWIC? JAK SŁUCHAĆ? (Szkoła dla Rodziców), gdzie dorośli poznają i trenują narzędzia i techniki komunikacji wspierającej zdrowy rozwój poczucia własnej wartości i pewności siebie. Dodatkowo prowadzone są także warsztaty dla dzieci – Akademia Mocy, gdzie same dzieci podczas zabawy poznają narzędzia, które pozwalają im rozpoznawać stresory, ich skutki, działania oraz uczą się, co mogą zrobić, aby zachować kontrolę nad sobą i sytuacją.

Dr Stuart Shanker

41/2021/2/R

AKADEMIA
ŚWIADOMEGO RODZICA
FUNDACJI ESPRIT

Warsztaty dla dzieci

rozwój emocjonalny,
poczucie własnej wartości,
pewność siebie

rodzicowakademia@gmail.com

606 486 333

f
ig
globe

Akademia Świadomego Rodzica ul. Daszyńskiego 2 Ustronie
www.rodzicowakademia.pl

LETNIE WYCIECZKI KOŁA

W tym roku pierwsze spotkanie Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów Koła nr 2 w Ustroniu odbyło się 14 lipca w MDK „Prażakówka”. Lipiec był zawsze miesiącem wakacyjnym, ale w tym roku zrezygnowaliśmy z wakacji. Pierwsza wycieczka odbyła się do chorzowskiego ZOO i parku rozrywki, a następnie pojechaliśmy do Gliwic na spływ po Kanale Gliwickim. Na spływie przeżyliśmy gwałtowną burzę

z ulewnym deszczem i piorunami. Kiedy nie mamy spotkań w środy w „Prażakówce” to wychodzimy w plener lub na wycieczki. W sierpniu odbyło się grillowanie kiełbasek i spotkanie przy grochówce na stawach w Hermanicach. W ostatnią środę sierpnia mieliśmy wycieczkę do Wrocławia, zwiedziliśmy Panoramę Raclawicką, ogród botaniczny i afrykarium. 29 września był wypad do Chochołowa na baseny termalne dla zdrowia. Staramy się nadro-

bić czas stracony wiosną. Jak pogoda nam dopisze, to chcemy okres letni zakończyć 20 października grillowaniem kiełbasek w Hermanicach. Święto Seniorów uczymy obiadem w restauracji Dolce Vita dopiero 17 listopada, będą również wówczas wręczane zasłużonym działaczom Koła odznaczenia i dyplomy. Mamy nadzieję, że pandemia nas ominie.

**wiceprzewodniczący
Wincenty Janus**

Podziękowanie Bogu za chleb powszedni i za wszystko, co otrzymujemy z Jego ręki.
Fot. L. Szkaradnik

ŻNIWOWE

W pierwszą niedzielę października w kościele ewangelickim ap. Jakuba Starszego urządzono tradycyjne Dziękczynne Święto Żniw. Tego dnia Kościół dziękuje Bogu za chleb powszedni i za wszystko, co otrzymujemy z Jego ręki. Święto to stanowi też zachętę do okazywania miłości i miłosierdzia potrzebującym, toteż ofiara złożona przy ołtarzu zostaje przeznaczona na domy opieki. Na uroczystości z udziałem ks. Dariusza Lercha, ks. Tadeusza Makuli i diak. Urszuli Śliwki licznie zgromadzili się wierni z całej parafii. Uczestniczyli także przedstawiciele władz: burmistrz Przemysław Korcz, przewodniczący Rady Miasta Marcin Janik oraz wójt Goleiszowa Sylwia Cieślak. Oprawę muzyczną zapewnił Ustroński Chór Ewangelicki pod kierunkiem Szymona Staniszewskiego. Przy wyjściu z kościoła każdą rodzinę obdarowano chlebem, a po nabożeństwie na placu parafialnym zorganizowano piknik z poczęstunkiem i atrakcjami dla dzieci, który zawsze cieszy się dużą popularnością i umacnia więzi zborowników. Nabożeństwo zostało zarejestrowane i transmisja on-line znajduje się na parafialnym kanale YouTube: „PEA Ustron”.
(LS)

Jesienne zbiory darowane przez zborowników stanowią dekorację uroczystego nabożeństwa.
Fot. L. Szkaradnik

WSPOMNIENIE O TADEUSZU MACIEJCZYKU

17 września odbył się pogrzeb Tadeusza Maciejczyka, urodzonego w Ustroniu w 1934 roku, który był znanym i bardzo cenionym nauczycielem i działaczem sportowym, związanym zawodowo z Istebną przez 50 lat. Na emeryturze wrócił do rodzinnego Ustronia i tu zmarł.

Urodził się i wychował niedaleko słynnego gniazda bocianów. Był synem Marii i Antoniego Maciejczyka, krawca z Hermanic, który później został policjantem. Do dzisiaj nie wiemy dlaczego Antoni nazywał się Maciejczyk, a reszta braci i siostra Maciejczek. Maria pełniła obowiązki gospodyni domowej i pracowała społecznie w Związku Niewiast Katolickich Matek Polek. Mąż Antoni i jej najstarszy syn Leon zginęli w czasie wojny, a Maria pozostała z trójką dzieci Manią, Tadeuszem i Martusią oraz matką staruszką.

Podczas okupacji Tadeusz uczęszczał do niemieckiej szkoły podstawowej w Ustroniu. Po zakończeniu okupacji chodził do szkoły ogólnokształcącej stopnia podstawowego. W 1948 ukończył tę szkołę z wynikiem bardzo dobrym i we wrześniu zaczął dojeżdżać do Państwowego Liceum Pedagogicznego w Cieszynie. Po jego ukończeniu, w wieku 19 lat dostał przydział do pracy nauczyciela w Istebnej. Lubił uczyć matematyki, WF, prac ręcznych i rysunków. Od razy założył pracownię techniczną,

w którą włożył wiele wysiłku i inicjatywy. Prace jego uczniów były prezentowane nawet na wystawach centralnych w Warszawie. Był też opiekunem gabinetu WF. W szkole zastał 4 pary starych butów i 1 piłkę. Z braku boiska zabierał uczniów na jedyny jako taki równy teren, jakim była łąka teraz nazywana Pod Skocznia. Uczniowie spędzali wieczory w pracowni technicznej, w gabinecie WF przy naprawie sprzętu. Tadeusz zainspirował młodzież swoim entuzjazmem i już po roku jego wychowankowie wygrali igrzyska młodzieży szkolnej. Organizował zawody narciarskie takie jak Bieg Sylwestrowy czy Bruclik. Oczywiście do pomocy były zaangażowane też małe córki Tadeusza. W Międzyszkolnym Klubie Sportowym pierwsze kroki stawiali trzykrotna olimpijka Bernadeta Bocek-Piotrowska, Agata Suszka, ośmiokrotna mistrzyni Polski w biathlonie i trzykrotna medalistka uniwersjad, Ryszard Łabaj, mistrz Polski i brązowy medalista mistrzostw świata juniorów, Liliana Podzorska, uczestniczka MŚ, Andrzej Michałek, wicemistrz Polski, serwisman Justyny Kowalczyk i wiele tu nazwisk by można było wymieniać. Tadeusz był sekretarzem i opiekunem klubu MKS, który istnieje do dzisiaj i jest prowadzony przez byłych uczniów.

W 1966 roku Tadeusz wraz z młodzieżą w ramach pracy społecznej wybudował skocznnię tam, gdzie dzisiaj odbywają się imprezy istebniaków. Wbrew niedowiarkom w ciągu kilku miesięcy powstała skocznia zbudowana ze starych torów kolejowych gdzie uczniowie wykonywali skoki długości około 25 m. Do budowy toru saneczkowego natchnęła go żona Wanda, która była mistrzynią Polski w saneczkarstwie. Tadeusz Maciejczek na placu szkolnym wybudował boiska do siatkówki, koszykówki, piłki nożnej i ręcznej, skocznię w dal i wzwyż oraz bieżnię lekkoatletyczną. Włożył dużo wysiłku i własnych pieniędzy w wybudowanie boiska pod skocznia. W szkole tworzył bazę sportową i gromadził sprzęt. Założył też szkołę sportów zimowych. Przez 22 lata prowadził około modelarskie i w tym czasie modelarze z Istebnej zdobyli 22 złote medale, wiele srebrnych i brązowych. Inspirował też młodych harcerzy, prowadził zajęcia z gimnastyki akrobatycznej, obozy letnie nad morzem oraz zimowe na Kubalonce. W 1984 został nagrodzony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Był też Laureatem Srebrnej Cieszyńianki i wielu nagród. Tadeusz Maciejczek został szanowany i wychowany w katolickiej rodzinie i zawsze żył według zasad chrześcijańskich. Był kochającym mężem, ojcem i dziadkiem. *Na podstawie materiałów przesłanych przez rodzinę.*

BIBLIOTEKA POLECA

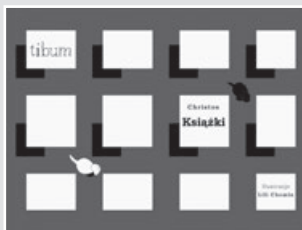
tel 33-854-23-40
www.biblioteka.ustron.pl
(katalog online)

Kamishibai to wywodząca się z Japonii technika czytania i prezentacji książki obrazkowej; teatr obrazkowy lub inaczej teatr ilustracji. Ustronńska biblioteka od kilku lat korzysta z kamishibai, odwiedzając przedszkola, a także młodszych uczniów szkół. Plansze z opowieściami nie są dostępne do wypożyczenia, ale zapraszamy serdecznie wszystkich zainteresowanych do odwiedzenia Oddziału dla Dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej. U nas możecie poznać historyjki, zawarte na ilustrowanych kartach. Dzisiaj prezentujemy dwie nowości.

„Książki”

Tekst: Christos Ilustracje: Lili Chemin

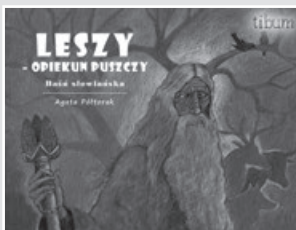
Młody kociak po raz pierwszy idzie z mamą do biblioteki... Niezwykła, nowatorska opowieść o wyprawie w świat wyobraźni. Książka – zabawa, w której zarówno tekst, jak i ilustracje mają tę samą wagę w odkrywaniu historii. Opowieść o książkach i tym, czym są lub mogą się stać w rękach czułych mam, świadomych opiekunów, nauczycieli i bibliotekarzy. Opowieść humorystyczna – ilustracje zachęcają do aktywnego seansu czytania. Zmiana perspektywy w ilustracji stanowi doskonałe ćwiczenie poszerzające wyobraźnię. Kilka kart opowieści zachęca do poszukiwań niejednoznacznych, ukrytych elementów ilustracji. Doskonała zabawa dla dzieci od lat 4.

„Leszy - opiekun puszczy. Baśń słowiańska”

Tekst i ilustracje: Agata Półtorak

Zapraszamy do spotkania z Leszym – władcą i panem leśnej Przyrody. Sprawdzimy czy Leszy to zły demon czy sprawiedliwy opiekun Lasu... Leszy to znana postać z mitologii słowiańskiej, nazywany również laskowcem, borutą, gajowym, leśnym dziadem, wilczym pasterzem. Baśń opowiada o losach dwóch braci żyjących na skraju puszczy. Ich sposoby widzenia świata całkowicie różnią się. Mają różne charaktery i temperament, trudno im współpracować... ich drogi rozchodzą się. Którego z nich spotka nauczka? Czy stanie się ona lekcją pokory? Nagłe zwroty akcji, sugestywne ilustracje i pokrzepiające zakończenie baśni stanowią o niezwyklej ekspresji opowieści. Książka zawiera podpisy zwierząt pojawiających się na ilustracjach, i tak poznajemy mieszkańców pradawnej puszczy, w tym te gatunki zwierząt, które nieodwracalnie zniknęły z naszych lasów.

Wypożyczalnia dla dorosłych i oddział dla dzieci są czynne:

poniedziałek 8-15, wtorek 8-15, środa 11-18, czwartek nieczynne, piątek 8-15, sobota 8-12 (oddział dla dzieci nieczynny)

Po naszymu...

Wycie co,

Ludzie sóm dzisio tacy nerwowi, że niejedyn aji wrzeszczy na ceście, choć здо sie, że nima lożrały. Mój kamrat Karel szel łoto chodniczkym kole Boromeuszek, ani mie nie pozdro-wił, jyny ryncami wymachował i nadował: „Niech to diabli, je żech tak wściekły, że ani sie do mie nie odzywej”. „Ni to ni”, ale przistanyłach, bo byłach ciekawo, co tyn wyprawio. Tóz pomyślałach: „Isto sie dowiedział, że mu baba rogi prziprawio, bo przeca jak piyrzszóm pochował na kierchowie, to zaroziutko lożył sie po drugi z takóm młódkóm ło patności roków młódszóm łod tego starego kónia, co już mo siódmy krziżyk na karku. A wszyscy już ło tym po cichu rzóndzóm, że se naszła takigo letnikorza, kiery tu teroski fórt przyjyżdo, a łóna robi w szpitalu na Zowodziu, tóz tam majóm schadzki i podobno ani bardzo sie z tym nie kryjóm. Borok chłop. Dowiedział sie wreszcie. Dyć pół Ustrónio ło tym wiy, a łón

dowiaduje sie na łostatku”. Tóz pytóm sie: „Cóz sie stało? Czy to twoja paniczka tak cie wnerwiła?”. „Ale każtam – łodpowiada – łóna fórt je w robocie. Drugi taki robotnej nikaj nie nóndziesz. Mo póldrugo etatu, bo snoci sie to ji bydzie liczyć do pyndzyji”. Pokiwałach głowóm z politowaniem: „Tyś je chłopie gupszy niż żech myślała”, ale nie mówiłach mu nic. A tyn prawi: „A powiydz mi, czy werci mieć wyższóm emeryture? Człowiek harował sztyrycet roków i co z tego? Bo mie tyn nowy porzóndek łod tego PISu tak straszuncie wnerwił, że tym łobijbokóm podatek niechajóm, a mie we-znóm i sporo na tym stracym! Możne aji ze dwa tysińce!”. „Tu cie boli” – myślóm se i prawióm – „Jo ni móm takich starości. A dyć tyś dycki narzykoł, że mosz marnóm pyndzyj, a snoci jyny ci bogocze stracóm, co majóm aspón piyńć tysiaków na brucie, czyli grubo przez sztyry na łape. To ty tela mosz?” – pytóm sie. „Prowda, móm, ale moja babeczka mo wielki potrzeby, tu nowy ciuch, tam fryzjer. Nó piniń-dze idóm jak woda”. Pokiwałach głowóm z litościóm nad kamratym: „Nó, taki nieroz już je to żywobycki, że jak babka umiy chłopóm zawrócić w głowie, to jedyn jóm finansuje, a z drugim sie miłuje”.

Staro ustrónioczka

W dawnym Ustróniu

Dziś, dla odmiany, przedstawiam zdjęcie ze zbiorów Muzeum Ustrońskiego, przekazane przed laty przez Mariana Żyromskiego. Możemy na nim podziwiać urokliwy Park Kuracyjny, utrwalony przez fotografa w 1931 r. Jednak nie park jest głównym bohaterem tego ujęcia, lecz historyczne, stylowe budynki, wyłaniające się zza bujnego listowia. Są to obiekty przynależne do Hotelu Kuracyjnego, oddanego do użytku w 1804 r., czyli 217 lat temu! Hotel ten był najstarszym w naszej miejscowości murowanym obiektem piętrowym, a zarazem pierwszym o charakterze uzdrowiskowym. Wzniesiono go z inicjatywy arcyksięcia Albrechta Kazimierza Sasko-Cieszyńskiego. To tutaj odwiedzający Ustróń kuracjusze mogli skorzystać z jedynej w swoim rodzaju terapii, nieznanej nigdzie indziej na świecie – kąpieli żużlowych, podczas których wodę ogrzewano żużlem, pochodzącym wprost z wielkiego pieca sąsiedniej huty. W centrum fotografii widzimy łazienki, urządzone specjalnie dla potrzeb tychże kąpieli w 1868 r. W ich wnętrzu znajdowały się komfortowe kabiny z drewnianymi baliami, a pomieszczenia te wyposażone były w specjalne podwyższenia, umożliwiające hutnikom aplikowanie sycającego

żużlu wprost do przygotowanych już wanien. Z lewej strony dostrzegamy zaś Salon Kuracyjny, zbudowany również w 1868 r., stanowiący północne skrzydło tegoż hotelu. To w tym przeszklonym, wytwornym pawilonie toczyło się życie towarzyskie ustróńskiego kurortu. Na jego wschodnim krańcu mieściło się nieduże pomieszczenie,

przeznaczone do delektowania się leczniczą serwatką owczą, a w czasach, w których wykonano tę fotografię, pełniło ono rolę orkiestronu, bowiem w latach międzywojennych występowały tutaj najsłynniejsze polskie zespoły muzyczne. W dawnym Salonie Kuracyjnym mieściła się w późniejszym okresie słynna restauracja „Parkowa”, którą

pamięta wielu Czytelników Gazety Ustrońskiej. Muzeum posiada oryginalne plany łazienek oraz salonu, nakerślone ręką słynnego architekta Antona Gollingera, co poświadczają, iż mimo burzliwych czasów przetrwały one ponad 150 lat, a bryły tych budynków pozostały niezmienne.

**Alicja Michalek
Muzeum Ustrońskie**

Uczestnicy jubileuszowego turnieju. Nie zdążyła dojechać drużyna z Tarnowa.

Fot. M. Niemiec

DOBRA TECHNIKA I ATMOSFERA

W czasie poprzednich 9. i tym bardziej podczas jubileuszowego 10. Turnieju Piłki Ręcznej im. Renaty Miksa-Rottermund i Jerzego Kowalczyka panowała wyjątkowa, przyjacielska atmosfera. To chyba za sprawą patronów - nauczycieli i trenerów, którzy byli ludźmi życzliwymi, energetycznymi i zarażali innych pozytywną energią.

Sobotni poranek 9 października, piękna jesień, hala Szkoły Podstawowej nr 1 zalana jest słońcem. Wszyscy się znają, witają z entuzjazmem, śmieją się, poklepują po plecach. Na dzień dobry zaśpiewano Piotrowi Czyżowi „Sto lat” z okazji pięćdziesiątki, a ten przywitał wszystkich, wyrażając radość, że pandemia nie przeszkodziła w spotkaniu. Piotr Czyż zaprzecza, jakoby był głównym organizatorem i podkreśla, że pracuje nad tym cała drużyna HandBall Ustron i jeszcze kilku innych ludzi, ale nie może zaprzeczyć, że jest motorem napędowym wydarzenia.

Jego wyjątkowy klimat czuli na pewno goście: dr Jerzy Rottermund, burmistrz Ustronia Przemysław Korcz, naczelnik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Ustron Barbara Niemczyk. Burmistrz wspominał, że patroni turnieju byli również jego nauczycielami i mimo iż nie może pochwalić się spektakularnymi wynikami sportowymi, to jednak pamięta ich zaangażowanie i pasję, i to pozostało mu w pamięci, że dzięki takim cechom można zaszczyć w ludziach, pozytywne wartości. Dr Rottermund wyraził radość, że postawa patronów zapadła ludziom w myśli i w serca, że chcą się spotykać i razem spędzać czas. Podkreślił, że Ustron zawsze będzie dla nich gościnny i przyjazny, zaprosił do odwiedzania naszego miasta i sportowej rywalizacji, po czym ogłosił,

że jubileuszowy turniej został oficjalnie otwarty. Artur Kuba, zawodnik ze Złotoryi podarował burmistrzowi, dr. Rottermundowi i Piotrowi Czyżowi ozdobne bombki, na które nie szczędzono złota i diamentów, wraz z podziękowaniami za piękny turniej i zaproszeniem do Złotego Miasta.

Potem przyszedł czas na to, dla czego uczestnicy przyjechali, czyli na piłkę ręczną. Koleżeńskość koleżeńskością, ale podczas meczów zawodnicy dawali z siebie wszystko i nie było zmiłuj się. Niby grali oldboje, ale tacy, którzy mają za sobą występy w barwach pierwszoligowych drużyn, co widać było w technice.

Bardzo dobrze turniej ocenił radny Mirosław Szuba, który grał w drużynie HandBall Ustron. Powiedział, że jak na ucznia „Jedynki” przystało, również grał w piłkę ręczną i dał się namówić na wznowienie treningów. Wprawdzie musiał sobie trochę przypomnieć i popracować nad kondycją, ale spotkania na boisku dają mu dużo satysfakcji. Podkreślił, że zorganizowanie dużego turnieju to nie jest łatwa sprawa i tym bardziej należą się słowa uznania ludziom, którym chce się angażować w takie inicjatywy.

Po południu odbyła się dekoracja. Puchary i nagrody wręczała Roma Szygulska oraz radny Dariusz Sleziona, który później zakończył turniej, gratulując zwycięzcom i życząc dobrej zabawy. Tradycja ustronskiego turnieju jest to, że wieczorem odbywa się kolacja i turniejowe przyjęcie.

Niektórzy zawodnicy przyjeżdżają z rodzinami i czas po rozgrywkach przeznaczają na relaks z bliskimi.

Najlepszą strzelczynią turnieju została Katarzyna Kawa z Tarnowa, najlepszą zawodniczką Kamila Pucher z Tychów, najlepszą bramkarką Renata Sikora również z Tychów. Wśród kobiet zwyciężyła drużyna SPR Tychy, 2. miejsce zajął Team Tarnów Masters, 3. Victoria Team. Organizatorzy, czyli drużyna Handball Ustron, jak na gospodarzy przystało ustąpiła wszystkim gościom i zajęła 4. miejsce. Zwyciężył zespół 4 Ever Young Grodków, 2. miejsce zajął Metal Kluczbork, na 3. uplasował się Górnik Złotoryja. Najlepszym strzelcem został Dariusz Lech z Kluczborka, najlepszym zawodnikiem Sebastian Pękała z Ustronia, najlepszym bramkarzem Grzegorz Garnarcz z Grotkowa.

Monika Niemiec

To ciekawe, mające już swoją renomę wydarzenie nie mogłoby się odbyć bez wsparcia firm i osób prywatnych, którym organizatorzy serdecznie dziękują. Turniej sponsorowali: **WOW Pączkarnia**, dzięki której zawodnicy mogli rozkoszować się wymyślnymi wypiekami, **Willa Kolor**, **AutoNaprawa** - Mirosław Szuba, Firma **Gaja** - Okna i Drzwi, Hurtownia **Beskid Fruit** - Zbigniew Szczotka, **K2.Poligrafia**, **Grażtix** - Hubert Krechut, **Magnesia**. Burmistrz Miasta ufundował puchary, a rodzina Rottermund voucher dla zawodniczek i zawodników.

Młodzieżowa obsługa turnieju.

Drużyna HandBall Ustron z burmistrzem.

Prezent ze Złotoryi dla dr. Rottermunda.

BEZ BRAMEK

IV LIGA KS Spójnia Landek - KS Kuźnia Ustroń - 0:0 (0:0)

Drugi raz z rzędu drużyna KS Kuźnia Ustroń zremisowała bezbramkowo ze Spójnią Landek. Poprzednio podopieczni Mateusza Żebrowskiego gościli u siebie podopiecznych Krystiana Odrobińskiego w maju i wtedy Spójnia zajmowała 2. miejsce w tabeli rozgrywek IV ligi śląskiej. Przed sobotnim meczem układ sił był inny i przynajmniej teoretycznie ustroniacy byli faworytami, gdyż znajdowali się oczko wyżej niż rywale. Ostatecznie zawodnikom ani jednej, ani drugiej drużyny nie udało się umieścić piłki w bramce.

Kuźnia zagrała w składzie: bramkarz – 12. Paweł, obrońcy – 6. Haratyk (14. Krzempek 65'), 19. Pała (kapitan), 4. Wojciechowski (20. Turoń 86'), 22. Ferfecki, pomocnicy – 7. Dobrowolski, 23. Chmiel, 10. Iskrzycki (24. Fiedor 73'), 8. Mucha, 99. Pietraczyk, napastnik – 21. Gomola. (mn)

IV Liga (Śląsk - grupa II)

1	KP GKS II Tychy S.A.	23	33:8
2	LKS Bełk	20	23:14
3	GKS Piast II Gliwice	17	18:8
4	MRKS Czechowice-Dziedzice	17	20:11
5	LKS Unia Turza Śląska	17	22:18
6	KS Kuźnia Ustroń	15	14:16
7	LKS Drzewiarz Jasienica	15	14:18
8	KS Spójnia Landek	14	16:12
9	LKS Czaniec	12	16:16
10	TS Podbeskidzie II BB S.A.	12	16:20
11	LKS Orzeł Łękawica	12	18:24
12	LKS Czarni Gorzyce	12	15:21
13	KS ROW 1964 Rybnik	11	18:23
14	LKS Unia Książenice	9	20:26
15	LKS Bestwina	6	16:27

PRZEGRANE DERBY

II LIGA HLB Tężnia Busko-Zdrój - MKS Ustroń 27:18 (10:9)

Ustrońscy szczypiorniści udali się ostatniej niedzieli do województwa świętokrzyskiego w nieco okrojonym składzie. Zabrakło części juniorów, którzy są ważnym ogniwem drugoligowego zespołu. Pomimo tych ubytków nasi rodzimi piłkarze ręczni udanie zainaugurowali mecz. Ich gra w obronie była twarda i zdecydowana, natomiast w ataku poukładana. Szwankowała jedynie skuteczność i to przez nią z prowadzenia po pierwszej połowie cieszyli się nie przyjezdni, a miejscowi. Po zmianie stron gospodarze stopniowo powiększali swoje prowadzenie i podopieczni trenera Piotra Bejnara nie byli w stanie odwrócić losów spotkania. Gwoździem do trumny ustroniskich szczypiornistów były ostatnie trzy minuty, które przegrali różnicą pięciu trafień. Ostatecznie mecz zakończył się dziewięciobramkowym zwycięstwem gospodarzy, których trenerem jest Tomasz Rosiński, a więc 45-krotny reprezentant naszego kraju. Niedzielną porażką była dla ustroniskiego beniaminka już trzecim spotkaniem z rzędu bez wygranej. W najbliższą sobotę MKS Ustroń zagra u siebie (czyli w Cieszynie) z przedostatnim w ligowej tabeli zespołem z Bochni. Stawką tego spotkania będzie przysłowiowe sześć punktów.

MKS Ustroń wystąpił w składzie (w nawiasie liczba bramek): Bartosz Aronik, Dawid Oliwka, Jan Cieślak – Mateusz Cieślak (5), Michał Jopek (4), Szymon Patyna (3), Dawid Jenkner (2), Szymon Gogółka (2), Artur

Kwolek (1), Mateusz Turoń (1), Marcin Białkowski, Krzysztof Markuzel, Arkadiusz Czapiek. (acz)

II LIGA GRUPA 4.

1	KS Vive II Kielce	12	117:92
2	SMS ZPRP III Kielce	9	136:96
3	SPR Orzeł Przeworsk	9	108:88
4	HLB Tężnia Busko-Zdrój	9	89:69
5	AZS AGH II Kraków	9	116:104
6	Grupa Azoty Unia II Tarnów	6	91:84
7	SUMKS Jedynka Myślenice	6	99:110
8	SPR Górnik Zabrze	3	114:109
9	AZS Politechnika Św. Kielce	3	115:124
10	SPR Stal II Mielec	3	95:110
11	MKS Ustroń	3	102:122
12	MOSiR Bochnia	0	80:110
13	UKS SMS Wybicki Kielce	0	72:116

SPROSTOWANIE

W relacji z Biegu Rokity (GU nr 38 „Rokita nie zrobił psikusy”) podaliśmy nieścisłe informacje dotyczące organizatorów wydarzenia. Byli nimi: Stowarzyszenie „Wspólnie dla Ustronia” oraz Anna Sikora.

NIE TYLKO SENIORZY

MKS Ustroń to nie tylko drugoligowi seniorzy, ale też i dwie drużyny młodzieżowe, które w ostatnim czasie rozpoczęły swoje rozgrywki.

Juniorzy ligę rozpoczęli od wyjazdowego spotkania z Olimpią Piekary Śląskie i trzeba przyznać, że był to bardzo udany wyjazd. Nasi rodzimi piłkarze ręczni wygrali 29:22 (13:8) i w dobrych humorach wrócili do Ustronia. W drugiej serii gier podopieczni Piotra Bejnara gościli Husarię Lubliniec i obie drużyny zaprezentowały wesoły handball okraszony licznymi bramkami. Ostatecznie ustronianie wygrali 45:32 (26:18) i zapisali na koncie kolejny komplet punktów.

Juniorzy młodszy inauguracyjny mecz rozegrali ostatniej soboty, a ich pierwszym rywalem była Rokitnica Zabrze. Faworytem tego spotkania byli zabrzeńczanie, jednak nasi rodzimi adepti szczypiorniaka ani myśleli się poddawać i do ostatnich sekund ambitnie walczyli o korzystny rezultat. Niestety mecz zakończył się minimalną wygraną przyjezdnych 17:16 (11:9), a najlepiej rzucającym zawodnikiem w tym spotkaniu był Łukasz Gogółka, który rzucił dziewięć bramek.

Arkadiusz Czapiek

41/2021/3/R

JĘZYK ANGIELSKI
- NOWOCZESNIE, NA WESOŁO, BEZBOLEŚNIE

- kursy grupowe dla uczniów klas 0-4 (czwartki w SP6 Ustroń Nierodzim)
- konwersacje z native-speakerem dla młodzieży i dorosłych (Ustroń Lipowiec)
- koszt od 30 zł za pojedyncze zajęcia w grupie

English Lab
Patrycja Pilch-Kedzior
tel. 502 841 456 englishlab.wisla.pl @englishlabwisla

- korepetycje
- zajęcia dla dzieci
- kursy
- tłumaczenia

41/2021/4/R

FERIE NA NARTACH
i SNOWBOARDZIE

ZAPRASZAMY NA OBÓZ STACJONARNY DZIECI I MŁODZIEŻ W WIEKU 6 – 15 LAT

TERMIN: **14 - 18 LUTY 2022**

ZAPISY I SZCZEGÓŁY NA:
www.mariosport.pl
+48 667 787 984
+48 693 995 292

Kolekcjoner?

Fot. K. Targowska

OGŁOSZENIA DROBNE

www.okna-besta.pl ZAPRASZAMY - USTRON. 33-854-53-98.

KOMANDOR - Cieszyn, ul. Stawowa 27 - szafy, garderoby, zabudowy wnęk z drzwiami przesuwanymi i nie tylko... Zamów bezpłatny pomiar. RATY 0%. 728-340-518, (33) 854-22-57. www.komandor.pl

Skup samochodów, stan obojętny. 515-409-571.

Cyklinowanie bezpyłowe parkietów, desek. Odnawianie schodów. 666-989-914.

Bagażówka - przeprowadzki + ekipa. Usługi transportowe. 601-478-108.

Mobilne usługi fryzjerskie u Kasi. Zadzwoń-przyjadę! 505-152-958.

Oszczędzaj na rachunkach za prąd. PANELE SŁONECZNE - montaż, serwis, gwarancja. 601-954-315.

OGŁOSZENIA DROBNE tylko 0,60 zł za słowo + VAT

DYŻURY APTEK

Dyżur w godzinach 8.00-20.00

Apteki dyżurujące w niedziele i święta:

16.10	Na Szlaku	ul. 3 Maja 46	tel. 33 854-14-73
17.10	Centrum	ul. Daszyńskiego 8	tel. 33 854-57-76
24.10	Centrum	ul. Daszyńskiego 8	tel. 33 854-57-76

APTEKA czynna 24 h znajduje się w Cieszynie na ul. Bobreckiej 27 (obok Kauflandu) „PRIMA”, tel. 33 858-27-65.

41/2021/5/R

OPRÓŻNIANIE
SZAMB
I OSADNIKÓW
881-40-40-50

- 15.10 godz. 17.00 Zebranie mieszkańców osiedla Poniwiec, Budynek Nadleśnictwa
- 15.10 godz. 17.00 Promocja książki Elżbiety Szołomiak „Życie barwne jak paleta”, Miejska Biblioteka Publiczna - Czytelnia
- 16.10 godz. 12.00 II Liga Piłka Ręczna MKS Ustroń - MOSiR Bochnia, Hala UŚ Cieszyn
- 16.10 godz. 15.00 Piłka nożna IV Liga KS Kuźnia Ustroń - TS Podbeskidzie II Bielsko-Biała, stadion ul. Sportowa
- 16.10 godz. 14-17 Oprowdzenie autorskie po Wystawie grafiki Oblicza Jezusa Magdaleny Bieniek, Muzeum Zbiory Marii Skalickiej
- 17.10 godz. 11.00 Piłka nożna klasa A KS Nierodzim - LKS Błyskawica Kończyce Wielkie, stadion Nierodzim
- 18.10 godz. 9.30 VIII Wolna Szkoła Nauk Filozoficznych i Społecznych im. Profesora Jana Szczepańskiego, MDK Prażakówka, szczegóły na str. 2
- 22.10 godz. 18.00 Koncert Trzech Tenorów, MDK Prażakówka, bilet 40 zł
- 24.10 godz. 10.00 28. Marszobieć na Czantorię Wielką, start Rynek
- 24.10 godz. 12.00 XIII Mistrzostwa Ustronia w sprintach narciarskich w stylu klasycznym na nartorolkach, Aleja Legionów ul. Armii Krajowej
- 25.10 godz. 9-14.30 Krwiodawstwo, Rynek
- 29.10 godz. 17.00 Spotkanie z konsultantami Fundacji Oddychaj Beskidami, MDK Prażakówka

USTROŃSKA

10 lat temu - 13.10.2011 r.

ZDANIEM BURMISTRZA

O inwestycjach drogowych mówi burmistrz Ireneusz Szarzec.

Kończymy w mieście tegoroczne prace związane z modernizacją i remontami dróg, zarówno miejskich jak i powiatowych. W tym roku aura, po lekkich perturbacjach w czerwcu i lipcu, dopisała. Od połowy sierpnia pogoda sprzyjała prowadzeniu prac drogowych i toczyły się one zgodnie z zaplanowanym harmonogramem. Obecnie wszystkie roboty drogowe są już zakończone lub kończone. Dwie największe tegoroczne inwestycje drogowe to przebudowa węzła komunikacyjnego pieszo-jezdnego na ul. Daszyńskiego przy Szkole Podstawowej nr 2, Gimnazjum nr 2 i Prażakówce oraz dokończenie trzeciego etapu budowy drogi Pod Skałą. Obecnie droga ta łączyć będzie ul. Partyzantów z ul. Brody. Oprócz tego jak co roku remontowaliśmy odcinki dróg powiatowych, m.in. na ul. Daszyńskiego od przejazdu kolejowego do ul. Kuźnicznej, a także od skrzyżowania ul. Skoczowskiej.

CIESZĄ PUNKTY

KS Kuźnia Ustroń - LKS Błyskawica Kończyce Wielkie 4:1 (2:1)

Kuźnia podejmowała Błyskawicę w sobotę 8 października. Przenikliwie zimno na pewno nie zachęcało do oglądania meczu, tym bardziej, że w drugiej połowie zaczął zacinąć deszcz. Do tej pory piłkarze grali przy pięknej pogodzie, teraz przyszło im się zmierzyć z zimnem i deszczem. Może dlatego mecz nie był porywającym widowiskiem. Pierwsza bramka w tym meczu pada po podaniu Mieczysława Sikory, a strzela Robert Madzia w 24 min. Ten sam zawodnik po 5 minutach i wybiciu piłki przez bramkarza wygrywa pojedynek z obrońcą i strzela w długi róg. Niestety Kuźnia traci bramkę do szatni, czyli w ostatniej minucie pierwszej połowy. W drugiej połowie w 53 min. karnego wykorzystuje M. Sikora, a wynik ustala w 75 min. Seweryn Bujok, przy czym obrońcy Błyskawicy protestowali, że dwóch ustronkich piłkarzy było na spalonym. Sędzia nie dał się przekonać, a całe zawody prowadził dość konsekwentnie. Kuźnia wygrywa kolejny mecz i można się cieszyć z powracającej skuteczności zawodników.

Wybrała: (lsz)

NAGRODY W DZIEDZINIE KULTURY

Urząd Miasta Ustroń ogłosił, że jest możliwość składania wniosków na doroczne nagrody za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury za rok 2021. Nagrody mogą być przyznawane osobom fizycznym stale zamieszkałym na terenie Ustronia lub osobom prawnym i innym podmiotom, mającym siedzibę na terenie Ustronia na podstawie oceny całokształtu działalności lub osiągnięć o istotnym znaczeniu. Burmistrz Miasta może przyznać nagrodę z inicjatywy własnej lub na wniosek: instytucji kultury, związków i stowarzyszeń społeczno-kulturalnych, innych podmiotów, których działalność statutowa obejmuje zadania w dziedzinie kultury i sztuki, Komisji Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji Miasta. Wypełniony wniosek należy dostarczyć do Urzędu Miasta Ustroń w terminie do 30 października 2021 r. Uchwałą dotyczącą przyznawania nagród, wniosek oraz informacje ogólne o sposobie przyznawania nagród można znaleźć na stronie internetowej miasta.

Nie taki dawny Ustroń, 2008 r.

Fot. W. Suchta

KIEROWCA PRZEMYTNIK ZATRZYMANY W USTRONIU

Policjanci cieszyńskiej grupy Speed zatrzymali 27-latkę, który nie dość, że posiadał zakaz prowadzenia pojazdów, to na dodatek był poszukiwany ENA (Europejskim Nakazem Aresztowania). Podczas kontroli okazało się, że kierowca dopuścił się szeregu wykroczeń, za które dodatkowo odpowie przed sądem.

Podczas patrolu odcinka drogi wojewódzkiej w Ustroniu policjanci wspomnianej grupy zatrzymali do kontroli kierującego BMW mężczyznę, który wbrew obowiązkowi nie korzystał z pasów bezpieczeństwa. Podczas rozmowy funkcjonariusze sprawdzili stan techniczny oraz posiadane dokumenty zarówno kierowcy, jak i pasażerki.

Dane kontrolowanych mundurowi zweryfikowali w policyjnych systemach. Wtedy okazało się, że 27-letni kierujący jest poszukiwany europejskim nakazem aresztowania przez holenderski wymiar sprawiedliwości za przemyt narkotyków. Ponadto w systemach informatycznych widniała adnotacja, że mieszkaniec Sosnowca nie może kierować, ponieważ posiada aktywny zakaz prowadzenia pojazdów. Mało tego, samochód, który prowadził, nie miał aktualnych badań technicznych, nie był dopuszczony do ruchu, stan techniczny nie był zgodny z warunkami technicznymi pojazdów i nie posiadał obowiązkowego wyposażenia. 27-latek został zatrzymany i noc spędził w policyjnym areszcie.

Podjętą decyzję już zarzuty przestępstwa kierowania pojazdem pomimo sądowego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz kierowania pomimo cofnięcia uprawnień. O jego dalszym losie będzie decydował sąd. Przestępstwo prowadzenia pojazdu wbrew sądowemu zakazowi zagrożone jest karą pozbawienia wolności do pięciu lat. Za popełnione wykroczenia kierowca musi liczyć się z grzywną nawet do 5000 zł. Kobieta, która z nim podróżowała, a jednocześnie właścicielka pojazdu, będzie odpowiadała za wykroczenie dotyczące udostępnienia samochodu osobie bez uprawnień. (eko)

K R Z Y Ż Ó W K A

50 zł 50 zł 50 zł 50 zł

POZIOMO: 1) kuzynka przecinka, 8) w telewizji szuka żony, 9) grudniowa solenizantka, 10) na kiszoną kapustę, 12) żydowskie „Pokój Wam”, 14) Jan, polski aktor dramatyczny, 15) popularny zespół disco-polo, 16) dodatek do kamery, 19) soczysty owoc południowoamerykański, 22) pomiędzy łóżyskami w kole, 23) strój karateki, 24) ozdobny płot.

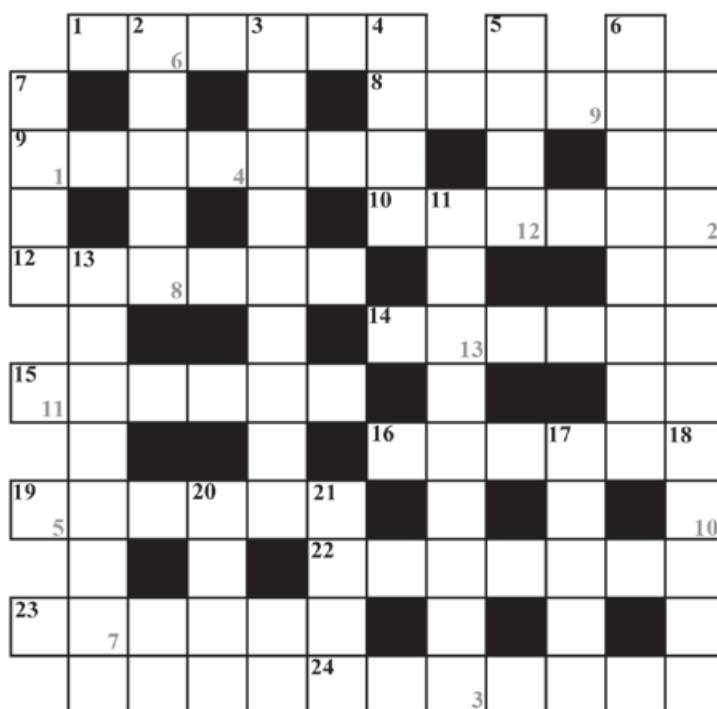
PIONOWO: 2) kremu pełna, 3) atelier artysty, 4) koń szlachetnej krwi, 5) kłoda drewna, 6) typ lamp ściennych, 7) ptak czczony w Egipcie, 11) gatunek żółtego sera, 13) brat w klasztorze, 17) lasy na Syberii, 18) samochód po kraksie, 20) świetlna reklama, 21) znak drogowy.

Rozwiązanie (hasło) powstanie po odczytaniu liter z pól oznaczonych liczbami w dolnym rogu. Na rozwiązania oczekujemy do 22 października.

Rozwiązanie Krzyżówki z nr 39

PORA NA BABIE LATO

Nagrodę w wysokości 50 zł otrzymuje: * Miroslaw Kurkowski z Ustronia, os. Manhattan. Zwycięzcę zapraszamy po nagrodę po wcześniejszym umówieniu się telefonicznie, tel. 33 854-34-67.

* Wysyłając rozwiązanie krzyżówki zgadzasz się na przetwarzanie twoich danych osobowych na potrzeby konkursu. Twoje dane będą przetwarzane tylko przez czas trwania konkursu. Administratorem twoich danych jest Gazeta Ustrońska z siedzibą w Ustroniu, ul. Rynek 4. Masz prawo do uzyskania dostępu do swoich danych, sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych, przenoszenia danych, wniesienia skargi do organu nadzorczego. Więcej informacji możesz uzyskać w redakcji Gazety Ustrońskiej.

Strzelec dwóch bramek Adrian Sikora.

Fot. M. Niemiec

KRÓTKA ŁAWKA

A Klasa

KS Nierodzim - LKS 99 Pruchna - 2:3 (1:1)

„To chyba najlepszy mecz, jak do tej pory.”, „Wystarczy na nich popatrzeć, żeby wiedzieć, że to dobra drużyna - młodzi, bez brzuszków.”, „Dzieje się, cisną, a nasi nie odpuszczają”. Jeszcze inne komentarze padały z ust kibiców podczas meczu na szczycie pomiędzy LKS 99 Pruchną a KS Nierodzim. Przed tym meczem zespół gości zajmował 2. miejsce w tabeli, a nasi 4., mając na koncie o 2 punkty mniej.

Mecz był zacięty, nie brakowało ciekawych akcji, ale i fauli. Oba zespoły grały dość agresywnie, atak na Adriana Sikorę był nieustający, a mimo to udało mu się 2 razy umieścić piłkę w siatce. Zarówno z naszej, jak i rywali strony padały strzały w światło bramki, ale na wysokości zadania stawali bramkarze, którzy mocno się napracowali w ostatnią sobotę.

Skład KS Nierodzim: bramkarz – Sztefek, obrońcy – Cieślak, Nikiel, Marcin Cieślak, Stokłosa, pomocnicy – Mieczysław Sikora, Szymon Górniok, Ciemała, Damian Madzia, napastnicy – Adrian Sikora, Mężydło oraz Marcin Czyż, Makarski.

Po meczy trener KS Nierodzim Krystian Szleszyński powiedział:

– O naszej dzisiejszej przegranej zaważyły błędy indywidualne w obronie. Pierwsza bramka stracona po złym obliczeniu lotu piłki. Wokół niego nie ma żadnego przeciwnika, źle trafia w piłkę, przebiega ją do boku i niestety idzie kontra na 2:1. W drugim przypadku za lekkie wybiecie w boczny sektor, piłka trafia do zawodników wchodzącym, nieporozumienie bramkarza z naszym stoperem. Trzecia bramka kolejny błąd w naszej obronie. Świetnie zachował się Paweł Sztefek, który wybronił dosyć mocny strzał z dystansu, ale niestety nie trafiamy w piłkę, która pada pod nogi przeciwnika i ustala wynik na 3:2. Te sytuacje pokazują, że w pewnych aspektach mamy problemy, jeśli chodzi o ustawienie własnej osoby w stosunku do piłki. To, co powtarzamy na treningach – otwarta pozycja pozwala nam lepiej obliczyć lot piłki. Pracujemy nad tym cały czas i dalej będziemy nad tym, mamy dużo do poprawy. To jest specyfika piłki, jeśli popełnia się takie błędy jak my dzisiaj, to ciężko cokolwiek zrobić. Adrian Sikora kolejny raz strzela bramki, stara się jak może, ale sam nie wygra meczu. To był ciekawy mecz, rywal wymagający, ale

ja znam wartość zespołu i zdaję sobie sprawę, że Pruchna była w naszym zasięgu, nie stworzył jakichś niesamowitych akcji i wynik spokojnie mógł być remisowy, a nawet ze wskazaniem na naszą drużynę. Ostatecznie liczy się wynik, więc szkoda, że nie do końca pokazuje to, co się działo na boisku. Niestety ograniczyła nas też krótka ławka. To jest właśnie ta specyfika poziomu A-klasowego rozgrywek, że bardziej dotyczą nas urazy, kontuzje, zajęcia pozasportowe, praca zawodowa i wykluczają niektórych zawodników. Dzisiaj nie było z nami Marianka, Ediego, który jest kontuzjowany, jedyna zmiana, której mogłem dokonać była wymuszona. Po tym spotkaniu, które momentami było dość brutalne, najprawdopodobniej wypadnie nam kolejny zawodnik, choć cały czas mam nadzieję, że tak nie będzie. Kiedy ławka jest pełna, mam do dyspozycji 18 zawodników, to mam też możliwości dostosowania się do tego, co dzieje się na boisku, modyfikowania ustawienia na danych pozycjach, a i zawodnicy czują się pewnie na boisku. Na tym poziomie świeża krew w trakcie spotkania jest bardzo ważna. Musimy sobie radzić, najważniejsze, że mamy ducha walki, co mimo popełnionych błędów, było dzisiaj widać.

Monika Niemiec

Klasa A Podokręg Skoczów

1	LKS 99 Pruchna	21	38:20
2	UKS APN Góral Istebna	20	29:7
3	LKS Błyskawica Kończyce W.	18	20:6
4	LKS Iskra Iskrzyczyn	17	25:16
5	LKS Kończyce Małe	17	23:14
6	LKS Strażak Dębowiec	17	21:20
7	KS Nierodzim	16	27:13
8	LKS Victoria Hażlach	16	25:15
9	LKS Olza Pogwizdów	13	22:20
10	LKS Beskid Brenna	10	16:17
11	LKS Golezów	7	16:25
12	LKS Błękitni Pierściec	7	15:28
13	LKS Orzeł Zabłocie	0	6:41
14	LKS Rudnik	0	5:46

Zwycięzca konkursu rzutów karnych wygrał piłkę dla syna.

**GAZETA
USTROŃSKA**

Tygodnik miejski. Redaguje Zespół. Redaktor naczelna: **Monika Niemiec**. Adres redakcji: 43-450 Ustroń, Rynek 4 (budynek biblioteki), tel. 33 854-34-67, e-mail: gazeta@ustron.pl/Nakład: 1200 egzemplarzy/Informacje dotyczące ochrony danych osobowych: <http://gazeta.odo.ustron.pl>/Zastrzegamy sobie prawo przeredagowywania, dokonywania skrótów i zmiany tytułów w nadsyłanych materiałach. Tekstów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Ogłoszenia przyjmujemy w siedzibie redakcji w dni powszednie w godz. 8.00-16.00. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam. Skład: **Gazeta Ustrońska**; Druk: **Przedsiębiorstwo Poligraficzne „MODENA” Sp. z o.o.** ul. Mała Łąka 17, 43-400 Cieszyń, tel. 33 852 36 65, e-mail: biuro@drukarniamodena.pl.

Numer zamknięto: 11.10.2021 r. Termin zamknięcia kolejnego numeru: 18.10.2021 r.

Punkty sprzedaży gazety: ASIA Polana, Euro Sklep (dawna Savia), Euro Sklep przy Policji, Euro przy Kuźni, EuroSpar Hermanice, Groszek obok TBS, HERMES Nierodzim, Informacja Turystyczna Rynek, Lewiatan Manhattan, PSS Beskid, PSS Hermanice, PSS przy SP1, Supermarket Polana, Sztwiorok Nierodzim, Targowisko, Wanda, Zibi.